

Sammanträdesprotokoll Miljö- och tillsynsnämnden

Sammanträdesdatum	2025-01-17
Plats och tid	Stadsporten, Gläntan kl. 09:00-12:05
Beslutande	Se sida 2
Övriga deltagare	Se sida 2
Sekreterare	Emma Skörd
Utses att justera	Sara Wiinikka (S)
Justeringens plats och tid	Digital justering 2025-01-22 kl. 12:00
Paragrafer	§§1-27

Protokolljustering

Följande parter justerar detta protokoll genom digital signering.

Ordförande	Ulf Sjödin (S)
Justerare	Sara Wiinikka (S)

Tillkännagivande

Protokollet är justerat. Justeringen tillkännages på kommunens digitala anslagstavla.

Beslutsinstans	Miljö- och tillsynsnämnden
Sammanträdesdatum	2025-01-17
Publiceras	2025-01-22
Avpubliceras	2025-02-13
Protokollets förvaringsplats	Administrativ enhet, Samhällsbyggnad
Tillkännages av	Emma Skörd

Närvarande på sammanträdet

Beslutande

Ulf Sjödin (S), ordförande
Johannes Granström (C), vice ordförande
Dan Nilsson (S)
Eva Nordlund (SLP)
Sara Wiinikka (S)
David Edeblom (MP)
Agneta Ehlin (C)
Bo Andersson (C) ersätter Krickan Forsberg (S)
Mona Lindkvist (M) ersätter Ellinor Sandlund (M)

Övriga deltagare

Åsa Wikman, miljö- och hälsoskyddschef
Maria Burström, nämndsekreterare §§ 1-23
Lisa Karlström, miljöinspektör §§ 1-11
Mattias Qvarnström, miljöinspektör §§ 1-2
Elisabeth Lilja, verksamhetscontroller
Marlene Sjölund, miljöinspektör §§ 4-24
Emma Skörd, nämndsekreterare

Innehållsförteckning

sid

§ 1	Miljö- och hälsoskyddschefens information och avvikelserapportering	5
§ 2	Uppföljning av tillsynsplanen 2024	6
§ 3	Årsredovisning och årsbokslut 2024	7
§ 4	Förbud kopplat till vite att släppa ut avloppsvatten från fastigheten Sjulsmark [REDACTED]	8
§ 5	Förbud kopplat till vite att släppa ut avloppsvatten från fastigheten Sjulsmark [REDACTED]	11
§ 6	Förbud kopplat till vite att släppa ut avloppsvatten från fastigheten Sjulsmark [REDACTED]	14
§ 7	Förbud kopplat till vite att släppa ut avloppsvatten från fastigheten Sjulsmark [REDACTED]	17
§ 8	Förbud kopplat till vite att släppa ut avloppsvatten från fastigheten Klubbfors [REDACTED]	20
§ 9	Förbud kopplat till vite att släppa ut avloppsvatten på fastigheten Rosvik [REDACTED]	23
§ 10	Förbud kopplat till vite att släppa ut avloppsvatten på fastigheten Trundavan [REDACTED]	26
§ 11	Förbud kopplat till vite att släppa ut avloppsvatten på fastigheten Trundavan [REDACTED]	29
§ 12	Föreläggande om att vidta åtgärder gällande städning av kommunala skolor	32
§ 13	Föreläggande om att vidta åtgärder gällande städning på Dalbackens friskola	37
§ 14	Föreläggande om att vidta åtgärder gällande städning på I Ur och Skur Forsens skola	41
§ 15	Föreläggande om att vidta åtgärder gällande städning på Tolvmans friskola	45
§ 16	Föreläggande om att vidta åtgärder gällande städning på Grans Naturbruksgymnasium	49
§ 17	Föreläggande om att vidta åtgärder gällande städning på Strömbackaskolan	52
§ 18	Föreläggande om att vidta åtgärder gällande städning på Kottens förskola	56
§ 19	Föreläggande om att vidta åtgärder gällande städning på I Ur och Skur Forsens förskola	60

§ 20	Föreläggande om att vidta åtgärder gällande städning på I Ur och Skur Tallkottens Förskola	63
§ 21	Föreläggande om att vidta åtgärder gällande städning på Krokofantens förskola	66
§ 22	Föreläggande om att vidta åtgärder gällande städning på Lyckobackens förskola	70
§ 23	Föreläggande om att vidta åtgärder gällande städning på kommunala förskolor	74
§ 24	Svar på remiss om detaljplan för del av fastigheten Stadsön 2:1 för handelsområde Lomtjärn	78
§ 25	Redovisning av delegationsbeslut	82
§ 26	Redovisning av anmälda handlingar	83
§ 27	Av ledamöter väckta ärenden	85

§ 1 Miljö- och hälsoskyddschefens information och avvikelserapportering

Diariernr 25MTN2

Beslut

Miljö- och tillsynsnämnden tar del av informationen och rapporterad avvikelse.

Ärendebeskrivning

Miljö- och hälsoskyddschef Åsa Wikman informerar Miljö- och tillsynsnämnden om verksamheterna inom Samhällsbyggnad.

Brister i arkivering av alkoholärenden har uppmärksammats. Verksamheten har under hösten tillsatt extra resurs för registervård samt arkivering. Arkivet uppfyller nu kravet enligt informationshanteringsplanen. Ingen påverkan på kommunens verksamhetsutövare.

§ 2 Uppföljning av tillsynsplanen 2024

Diariernr 23MTN37

Beslut

Miljö- och tillsynsnämnden tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Avdelningschef Åsa Wikman och miljöinspektörerna Lisa Karlström och Mattias Qvarnström gör en uppföljning av tillsynsplanen för 2024.

Beslutsunderlag

- Uppföljning Miljö- och tillsynsnämndens verksamhet 2024

§ 3 Årsredovisning och årsbokslut 2024

Diariernr 24MTN58

Beslut

Miljö- och tillsynsnämnden godkänner årsredovisning och bokslut för verksamhetsåret 2024.

Ärendebeskrivning

Enligt kommunallagen (2107:725) ska kommunen årligen upprätta årsredovisning, som ska omfatta alla verksamheter.

Enligt Piteå kommuns styr- och ledningssystem utgör årsredovisningen även del i den interna kontrollen inom respektive nämnds ansvarsområde.

Samhällsbyggnad har upprättat förslag till årsredovisning och årsbokslut för Miljö- och tillsynsnämndens verksamhetsområden enligt bilaga.

Beslutsunderlag

- Årsredovisning 2024 Miljö- och tillsynsnämnden

§ 4 Förbud kopplat till vite att släppa ut avloppsvatten från fastigheten Sjulsmark [REDACTED]

Diarienum 24MTN59

Beslut

Miljö- och tillsynsnämnden beslutar:

1. Att förbjuda [REDACTED] som ägare till fastigheten Sjulsmark [REDACTED] att släppa ut avloppsvatten från WC och BDT till den bristfälliga avloppsanläggningen på fastigheten Sjulsmark [REDACTED] från och med den 30 juni 2025.
2. Att [REDACTED] senast den 1 juli 2025 skriftligen ska meddela Miljö- och tillsynsmyndigheten hur befintligt utsläpp från WC och BDT har åtgärdats.

Till förbudet i punkt 1 kopplas ett vite om 250 000 kr om anläggningen fortfarande används efter 30 juni 2025. Till punkt 2 kopplas ett vite om 5000 kr om den punkten inte är uppfylld efter den 1 juli 2025.

Ovanstående fastighetsägare ska även betala en tillsynsavgift motsvarande 2,5 timmar. Timavgiften för 2024 är 1 170 kr.

Beslut om avgift gäller omedelbart, även om beslutet överklagas.

Ärendebeskrivning

Miljö- och tillsynsnämnden fattade beslut om förbud att släppa ut avloppsvatten från den bristfälliga avloppsanläggningen på ovanstående fastighet under 2022. Förbudet trädde i kraft den 31 augusti 2023. Anläggningen delas på fyra fastigheter, Sjulsmark [REDACTED] samt [REDACTED]. Den 3 september 2024 skickade nämnden en påminnelse för att kontrollera om anläggningen fortfarande användes. Enligt uppgift som lämnades av [REDACTED] används fortfarande den gamla anläggningen som samtliga fastigheter delar på. Det finns ett nytt tillstånd, men entreprenören skulle inte kunna utföra jobbet förrän tidigast till våren 2025.

Motivering

Beslut om förbud att släppa ut avloppsvatten från den bristfälliga avloppsanläggningen har vunnit laga kraft. Fastighetsägaren har således en skyldighet att följa förbudet. Nämndens undersökningar visade att anläggningen fortfarande användes. Trots tidigare förbud har inte fastighetsägarna upphört med sitt utsläpp trots att förbudet trädde i kraft för 1 år och 3 månader sedan. Därför bedömer nämnden att ett föreläggande kopplat till vite är nödvändigt för att fastighetsägaren ska upphöra med utsläppet. Att ett tillstånd finns är visserligen en indikation på att fastighetsägaren har

tänkt åtgärda det gamla avloppet, men det är inte en garanti för att det faktiskt kommer att ske. Vitesbeloppets storlek har satts till en summa som är något större än kostnaden för att anlägga en ny avloppsanläggning. Miljö- och tillsynsnämnden bedömer att avloppsanläggningen har sådana brister att det inte renar avloppsvatten tillräckligt för att uppfylla kraven på rening enligt 9 kap. 7§ i miljöbalken. För handläggning, registerhållning, uppföljning, påminnelse, skrivelser, beslut och annan tid som lagts i ärendet uppgår tiden till 2,5 timmar. Den tiden bedöms inte orimlig.

Lagstöd

Enligt 26 kap. 9 § miljöbalken får en tillsynsmyndighet meddela de föreläggande den och förbud som behövs för att miljöbalken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska efterlevas. Och enligt § 14 i samma kapitel för ett sådant beslut förenas med vite.

I 9 kap. 7 § miljöbalken står det att avloppsvatten ska avledas och renas eller tas om hand på något annat sätt så att olägenhet för människors hälsa eller miljön inte uppkommer. För detta ändamål ska lämpliga avloppsanordningar eller andra inrättningar utföras. Enligt 2 kap. 3 § och 7 § miljöbalken ska alla som äger en avloppsanläggning utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att avloppsanläggningen medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Dessa försiktighetsmått ska vidtas så snart det finns skäl att anta att avloppsanläggningen kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Nyttan med skyddsåtgärderna och andra försiktighetsmått som ställs ska vägas mot kostnaderna så att kraven blir rimliga. Enligt 26 kap 21 § miljöbalken får tillsynsmyndigheten förelägga den som bedriver verksamhet eller vidtar en åtgärd att till myndigheten lämna de uppgifter och handlingar som behövs för tillsynen. Detsamma gäller också för den som annars är skyldig att avhjälpa olägenheter från sådan verksamhet.

När det gäller nämndens rätt att ta ut avgift för sin handläggning, framgår av 27 kap. 1 § miljöbalken att Kommunfullmäktige får meddela föreskrifter om avgift för en kommunal tillsynsmyndighets verksamhet med prövning och tillsyn enligt miljöbalken eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av denna. Enligt 1 kap 2 § förordning (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken gäller för kommunal verksamhet bestämmelserna i 9 kap. 4 och 5 §§. Av 5 § framgår att en myndighet får bestämma att dess beslut om avgift ska gälla omedelbart även om det överklagas. Enligt 2 §, punkt 3 i Kommunens taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område (senast reviderad 2022-11-23, §62) anges att avgift ska betalas

för handläggning och andra åtgärder vid tillsyn. Enligt 8 § i samma föreskrift anges att i de fall timavgift tas ut i förhållande till faktiskt nedlagd handläggningstid avses med handläggningstid den sammanlagda tid som varje tjänsteperson vid nämnden har använt för handläggning och andra åtgärder i ärendet såsom inläsning av ärendet, kontakter med parter, samråd med experter och myndigheter, inspektioner, revisioner, provtagning och kontroller i övrigt, beredning i övrigt i ärendet samt föredragning och beslut. Avgift tas ut för varje halv timme nedlagd handläggningstid.

Beslutsunderlag

- Förbud att släppa ut avloppsvatten till avloppsanläggning med tidrapportering (3)

§ 5 Förbud kopplat till vite att släppa ut avloppsvatten från fastigheten Sjulsmark [REDACTED]

Diariennr 24MTN60

Beslut

Miljö- och tillsynsnämnden beslutar:

1. Att förbjuda [REDACTED] som ägare till fastigheten Sjulsmark [REDACTED] att släppa ut avloppsvatten från WC och BDT till den bristfälliga avloppsanläggningen på fastigheten Sjulsmark [REDACTED] från och med den 30 juni 2025.
2. Att [REDACTED] senast den 1 juli 2025 skriftligen ska meddela Miljö- och tillsynsmyndigheten hur befintligt utsläpp från WC och BDT har åtgärdats.

Till förbudet i punkt 1 kopplas ett vite om 250 000 kr om anläggningen fortfarande används efter 30 juni 2025. Till punkt 2 kopplas ett vite om 5000 kr om den punkten inte är uppfylld efter den 1 juli 2025.

Ovanstående fastighetsägare ska även betala en tillsynsavgift motsvarande 2,5 timmar. Timavgiften för 2024 är 1 170 kr.

Beslut om avgift gäller omedelbart, även om beslutet överklagas.

Ärendebeskrivning

Miljö- och tillsynsnämnden fattade beslut om förbud att släppa ut avloppsvatten från den bristfälliga avloppsanläggningen på ovanstående fastighet under 2022. Förbudet trädde i kraft den 31 augusti 2023. Anläggningen delas på fyra fastigheter, Sjulsmark [REDACTED] samt [REDACTED]. Den 3 september 2024 skickade nämnden en påminnelse för att kontrollera om anläggningen fortfarande användes. Enligt uppgift som lämnades av [REDACTED] används fortfarande den gamla anläggningen som samtliga fastigheter delar på. Det finns ett nytt tillstånd, men entreprenören skulle inte kunna utföra jobbet förrän tidigast till våren 2025.

Motivering

Beslut om förbud att släppa ut avloppsvatten från den bristfälliga avloppsanläggningen har vunnit laga kraft. Fastighetsägaren har således en skyldighet att följa förbudet. Efter nämndens undersökningar visade det sig att anläggningen fortfarande användes. Då tidigare föreläggande inte har gjort att fastighetsägarna har upphört med sitt utsläpp trots att förbudet trädde i kraft för 1 år och 3 månader sedan, bedömer nämnden att ett föreläggande kopplat till vite är nödvändigt för att fastighetsägaren ska upphöra med

utsläppet. Att ett tillstånd finns är visserligen en indikation på att fastighetsägaren har tänkt åtgärda det gamla avloppet, men det är inte en garanti för att det faktiskt kommer att ske. Vitesbeloppets storlek har satts till en summa som är något större än kostnaden för att anlägga en ny avloppsanläggning. Miljö- och tillsynsnämnden bedömer att avloppsanläggningen har sådana brister att det inte renar avloppsvatten tillräckligt för att uppfylla kraven på rening enligt 9 kap. 7§ i miljöbalken. För handläggning, registerhållning, uppföljning, påminnelse, skrivelser, beslut och annan tid som lagts i ärendet uppgår tiden till 2,5 timmar. Den tiden bedöms inte orimlig.

Lagstöd

Enligt 26 kap. 9 § miljöbalken får en tillsynsmyndighet meddela de föreläggande den och förbud som behövs för att miljöbalken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska efterlevas. Och enligt §14 i samma kapitel för ett sådant beslut förenas med vite.

I 9 kap. 7 § miljöbalken står det att avloppsvatten ska avledas och renas eller tas om hand på något annat sätt så att olägenhet för människors hälsa eller miljön inte uppkommer. För detta ändamål ska lämpliga avloppsanordningar eller andra inrättningar utföras. Enligt 2 kap. 3 § och 7 § miljöbalken ska alla som äger en avloppsanläggning utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att avloppsanläggningen medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Dessa försiktighetsmått ska vidtas så snart det finns skäl att anta att avloppsanläggningen kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Nyttan med skyddsåtgärderna och andra försiktighetsmått som ställs ska vägas mot kostnaderna så att kraven blir rimliga. Enligt 26 kap 21 § miljöbalken får tillsynsmyndigheten förelägga den som bedriver verksamhet eller vidtar en åtgärd att till myndigheten lämna de uppgifter och handlingar som behövs för tillsynen. Detsamma gäller också för den som annars är skyldig att avhjälpa olägenheter från sådan verksamhet.

När det gäller nämndens rätt att ta ut avgift för sin handläggning, framgår av 27 kap. 1 § miljöbalken att Kommunfullmäktige får meddela föreskrifter om avgift för en kommunal tillsynsmyndighets verksamhet med prövning och tillsyn enligt miljöbalken eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av denna. Enligt 1 kap 2 § förordning (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken gäller för kommunal verksamhet bestämmelserna i 9 kap. 4 och 5 §§. Av 5 § framgår att en myndighet får bestämma att dess beslut om avgift ska gälla omedelbart även om det överklagas. Enligt 2 § punkt 3 i Kommunens taxa för prövning och tillsyn inom

miljöbalkens område (senast reviderad 2024-10-28, §218) anges att avgift ska betalas för handläggning och andra åtgärder vid tillsyn. Enligt 8 § i samma föreskrift anges att i de fall timavgift tas ut i förhållande till faktiskt nedlagd handläggningstid avses med handläggningstid den sammanlagda tid som varje tjänsteperson vid nämnden har använt för handläggning och andra åtgärder i ärendet såsom inläsning av ärendet, kontakter med parter, samråd med experter och myndigheter, inspektioner, revisioner, provtagning och kontroller i övrigt, beredning i övrigt i ärendet samt föredragning och beslut. Avgift tas ut för varje halv timme nedlagd handläggningstid.

Beslutsunderlag

- Förbud att släppa ut avloppsvatten till avloppsanläggning med tidrapportering (1)
(1)

§ 6 Förbud kopplat till vite att släppa ut avloppsvatten från fastigheten Sjulsmark [REDACTED]

Diariernr 24MTN61

Beslut

Miljö- och tillsynsnämnden beslutar:

1. Att förbjuda [REDACTED] och [REDACTED] som ägare till fastigheten Sjulsmark [REDACTED] att släppa ut avloppsvatten från WC och BDT till den bristfälliga avloppsanläggningen på fastigheten Sjulsmark [REDACTED] från och med den 30 juni 2025.
2. Att [REDACTED] och [REDACTED] senast den 1 juli 2025 skriftligen ska meddela Miljö- och tillsynsmyndigheten hur befintligt utsläpp från WC och BDT har åtgärdats.

Till förbudet i punkt 1 kopplas ett vite om 125 000 kr vardera om anläggningen fortfarande används efter 30 juni 2025. Till punkt 2 kopplas ett vite om 2500 kr vardera inte punkten är uppfylld efter den 1 juli 2025.

Ovanstående fastighetsägare ska även betala en tillsynsavgift motsvarande 2,5 timmar. Timavgiften för 2024 är 1 170 kr.

Beslut om avgift gäller omedelbart, även om beslutet överklagas.

Ärendebeskrivning

Miljö- och tillsynsnämnden fattade beslut om förbud att släppa ut avloppsvatten från den bristfälliga avloppsanläggningen på ovanstående fastighet under 2021. Förbudet trädde i kraft den 31 augusti 2023. Anläggningen delas på fyra fastigheter, Sjulsmark [REDACTED] sam [REDACTED]. Den 3 september 2024 skickade nämnden en påminnelse för att kontrollera om anläggningen fortfarande användes. Enligt uppgift som lämnades av [REDACTED] används fortfarande den gamla anläggningen som samtliga fastigheter delar på. Det finns ett nytt tillstånd, men entreprenören skulle inte kunna utföra jobbet förrän tidigast till våren 2025.

Motivering

Beslut om förbud att släppa ut avloppsvatten från den bristfälliga avloppsanläggningen har vunnit laga kraft. Fastighetsägaren har således en skyldighet att följa förbudet. Efter nämndens undersökningar visade det sig att anläggningen fortfarande användes. Då tidigare föreläggande inte har gjort att fastighetsägarna har upphört med sitt utsläpp trots att förbudet trädde i kraft för 1 år och 3 månader sedan bedömer nämnden att ett

föreläggande kopplat till vite är nödvändigt för att fastighetsägaren ska upphöra med utsläppet. Att ett tillstånd finns är visserligen en indikation på att fastighetsägaren har tänkt åtgärda det gamla avloppet, men det är inte en garanti för att det faktiskt kommer att ske. Vitesbeloppets storlek har satts till en summa som är något större än kostnaden för att anlägga en ny avloppsanläggning. Miljö- och tillsynsnämnden bedömer att avloppsanläggningen har sådana brister att det inte renar avloppsvatten tillräckligt för att uppfylla kraven på rening enligt 9 kap. 7§ i miljöbalken. För handläggning, registerhållning, uppföljning, påminnelse, skrivelser, beslut och annan tid som lagts i ärendet uppgår tiden till 2,5 timmar. Den tiden bedöms inte orimlig.

Lagstöd

Enligt 26 kap. 9 § miljöbalken får en tillsynsmyndighet meddela de föreläggande den och förbud som behövs för att miljöbalken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska efterlevas. Och enligt §14 i samma kapitel för ett sådant beslut förenas med vite.

I 9 kap. 7 § miljöbalken står det att avloppsvatten ska avledas och renas eller tas om hand på något annat sätt så att olägenhet för människors hälsa eller miljön inte uppkommer. För detta ändamål ska lämpliga avloppsanordningar eller andra inrättningar utföras. Enligt 2 kap. 3 § och 7 § miljöbalken ska alla som äger en avloppsanläggning utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att avloppsanläggningen medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Dessa försiktighetsmått ska vidtas så snart det finns skäl att anta att avloppsanläggningen kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Nyttan med skyddsåtgärderna och andra försiktighetsmått som ställs ska vägas mot kostnaderna så att kraven blir rimliga. Enligt 26 kap 21 § miljöbalken får tillsynsmyndigheten förelägga den som bedriver verksamhet eller vidtar en åtgärd att till myndigheten lämna de uppgifter och handlingar som behövs för tillsynen. Detsamma gäller också för den som annars är skyldig att avhjälpa olägenheter från sådan verksamhet.

När det gäller nämndens rätt att ta ut avgift för sin handläggning, framgår av 27 kap. 1 § miljöbalken att Kommunfullmäktige får meddela föreskrifter om avgift för en kommunal tillsynsmyndighets verksamhet med prövning och tillsyn enligt miljöbalken eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av denna. Enligt 1 kap 2 § förordning (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken gäller för kommunal verksamhet bestämmelserna i 9 kap. 4 och 5 §§. Av 5 § framgår att en myndighet får bestämma att dess beslut om avgift ska gälla omedelbart även om det

överklagas. Enligt 2 § punkt 3 i Kommunens taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område (senast reviderad 2024-10-28, §218) anges att avgift ska betalas för handläggning och andra åtgärder vid tillsyn. Enligt 8 § i samma föreskrift anges att i de fall timavgift tas ut i förhållande till faktiskt nedlagd handläggningstid avses med handläggningstid den sammanlagda tid som varje tjänsteperson vid nämnden har använt för handläggning och andra åtgärder i ärendet såsom inläsning av ärendet, kontakter med parter, samråd med experter och myndigheter, inspektioner, revisioner, provtagning och kontroller i övrigt, beredning i övrigt i ärendet samt föredragning och beslut. Avgift tas ut för varje halv timme nedlagd handläggningstid.

Beslutsunderlag

- Bilaga till dnr 24MTN61

§ 7 Förbud kopplat till vite att släppa ut avloppsvatten från fastigheten Sjulsmark [REDACTED]

Diariernr 24MTN62

Beslut

Miljö- och tillsynsnämnden beslutar:

1. Att förbjuda [REDACTED] och [REDACTED] som ägare till fastigheten Sjulsmark [REDACTED] att släppa ut avloppsvatten från WC och BDT till den bristfälliga avloppsanläggningen på fastigheten Sjulsmark [REDACTED] från och med den 30 juni 2025.
2. Att [REDACTED] och [REDACTED] senast den 1 juli 2025 skriftligen ska meddela Miljö- och tillsynsmyndigheten hur befintligt utsläpp från WC och BDT har åtgärdats.

Till förbudet i punkt 1 kopplas ett vite om 125 000 kr vardera om anläggningen fortfarande används efter 30 juni 2025. Till punkt 2 kopplas ett vite om 2500 kr vardera om punkten inte är uppfylld efter den 1 juli 2025.

Ovanstående fastighetsägare ska även betala en tillsynsavgift motsvarande 2,5 timmar. Timavgiften för 2024 är 1 170 kr.

Beslut om avgift gäller omedelbart, även om beslutet överklagas.

Ärendebeskrivning

Miljö- och tillsynsnämnden fattade beslut om förbud att släppa ut avloppsvatten från den bristfälliga avloppsanläggningen på ovanstående fastighet under 2022. Förbudet trädde i kraft den 31 augusti 2023. Anläggningen delas på fyra fastigheter, Sjulsmark [REDACTED] samt [REDACTED]. Den 3 september 2024 skickade nämnden en påminnelse för att kontrollera om anläggningen fortfarande användes. Enligt uppgift som lämnades av [REDACTED] används fortfarande den gamla anläggningen som samtliga fastigheter delar på. Det finns ett nytt tillstånd, men entreprenören skulle inte kunna utföra jobbet förrän tidigast till våren 2025.

Motivering

Beslut om förbud att släppa ut avloppsvatten från den bristfälliga avloppsanläggningen har vunnit laga kraft. Fastighetsägaren har således en skyldighet att följa förbudet. Efter nämndens undersökningar visade det sig att anläggningen fortfarande användes. Då tidigare föreläggande inte har gjort att fastighetsägarna har upphört med sitt utsläpp trots att förbudet trädde i kraft för 1 år och 3 månader sedan bedömer nämnden att ett

föreläggande kopplat till vite är nödvändigt för att fastighetsägaren ska upphöra med utsläppet. Att ett tillstånd finns är visserligen en indikation på att fastighetsägaren har tänkt åtgärda det gamla avloppet, men det är inte en garanti för att det faktiskt kommer att ske. Vitesbeloppets storlek har satts till en summa som är något större än kostnaden för att anlägga en ny avloppsanläggning. Miljö- och tillsynsnämnden bedömer att avloppsanläggningen har sådana brister att det inte renar avloppsvatten tillräckligt för att uppfylla kraven på rening enligt 9 kap. 7§ i miljöbalken. För handläggning, registerhållning, uppföljning, påminnelse, skrivelser, beslut och annan tid som lagts i ärendet uppgår tiden till 2,5 timmar. Den tiden bedöms inte orimlig.

Lagstöd

Enligt 26 kap. 9 § miljöbalken får en tillsynsmyndighet meddela de föreläggande den och förbud som behövs för att miljöbalken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska efterlevas. Och enligt §14 i samma kapitel för ett sådant beslut förenas med vite.

I 9 kap. 7 § miljöbalken står det att avloppsvatten ska avledas och renas eller tas om hand på något annat sätt så att olägenhet för människors hälsa eller miljön inte uppkommer. För detta ändamål ska lämpliga avloppsanordningar eller andra inrättningar utföras. Enligt 2 kap. 3 § och 7 § miljöbalken ska alla som äger en avloppsanläggning utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att avloppsanläggningen medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Dessa försiktighetsmått ska vidtas så snart det finns skäl att anta att avloppsanläggningen kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Nyttan med skyddsåtgärderna och andra försiktighetsmått som ställs ska vägas mot kostnaderna så att kraven blir rimliga. Enligt 26 kap 21 § miljöbalken får tillsynsmyndigheten förelägga den som bedriver verksamhet eller vidtar en åtgärd att till myndigheten lämna de uppgifter och handlingar som behövs för tillsynen. Detsamma gäller också för den som annars är skyldig att avhjälpa olägenheter från sådan verksamhet.

När det gäller nämndens rätt att ta ut avgift för sin handläggning, framgår av 27 kap. 1 § miljöbalken att Kommunfullmäktige får meddela föreskrifter om avgift för en kommunal tillsynsmyndighets verksamhet med prövning och tillsyn enligt miljöbalken eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av denna. Enligt 1 kap 2 § förordning (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken gäller för kommunal verksamhet bestämmelserna i 9 kap. 4 och 5 §§. Av 5 § framgår att en myndighet får bestämma att dess beslut om avgift ska gälla omedelbart även om det

överklagas. Enligt 2 § punkt 3 i Kommunens taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område (senast reviderad 2024-10-28, §218) anges att avgift ska betalas för handläggning och andra åtgärder vid tillsyn. Enligt 8 § i samma föreskrift anges att i de fall timavgift tas ut i förhållande till faktiskt nedlagd handläggningstid avses med handläggningstid den sammanlagda tid som varje tjänsteperson vid nämnden har använt för handläggning och andra åtgärder i ärendet såsom inläsning av ärendet, kontakter med parter, samråd med experter och myndigheter, inspektioner, revisioner, provtagning och kontroller i övrigt, beredning i övrigt i ärendet samt föredragning och beslut. Avgift tas ut för varje halv timme nedlagd handläggningstid.

Beslutsunderlag

- Förbud att släppa ut avloppsvatten till avloppsanläggning med tidrapportering (2)
(1)

§ 8 Förbud kopplat till vite att släppa ut avloppsvatten från fastigheten Klubbfors [REDACTED]

Diariernr 24MTN63

Beslut

Miljö- och tillsynsnämnden beslutar:

1. Att förbjuda Klubbfors [REDACTED] som ägare till avloppsanläggningen på fastigheten Klubbfors [REDACTED] att släppa ut avloppsvatten från WC och BDT till den bristfälliga avloppsanläggningen på fastigheten från och med den 30 november 2025.
2. Att Klubbfors [REDACTED] senast den 1 december 2025 skriftligen meddela Miljö- och tillsynsmyndigheten hur befintligt utsläpp från WC och BDT har åtgärdats.

Till förbudet i punkt 1 kopplas ett vite om 250 000 kr om anläggningen fortfarande används efter 30 november 2025. Till punkt 2 kopplas ett vite om 5000 kr om den punkten inte är uppfylld efter den 1 december 2025.

Ovanstående fastighetsägare ska även betala en tillsynsavgift motsvarande 3,5 timmar. Timavgiften för 2024 är 1 170 kr.

Beslut om avgift gäller omedelbart, även om beslutet överklagas.

Ärendebeskrivning

Miljö- och tillsynsnämnden beslutade att förelägga Klubbfors [REDACTED] om att komma in med uppgifter om den avloppsanläggning som de driftar, senast den 20 november 2023. Den 28 augusti 2024 påminde nämnden föreningen att lämna in de efterfrågade uppgifterna. Föreningen skickade då in några dokument för detta. Uppgifterna som lämnades in var oklara och det fanns inte så mycket information om anläggningen. Anläggningen uppskattades till ca 70 år gammal. Föreningen har planer på att åtgärda slamavskiljaren med bland annat T-rör, samt göra om infiltrationsbädden. Ingen tillståndsansökan har kommit in till nämnden. En ansökan om uppskov och flytta fram förbudsdatum skickades in i september 2024, men nämnden meddelande att anledningarna som angavs inte uppfyllde kraven på uppskov. I samband med detta kommunicerades att nämnden övervägde att sätta ett förbud på anläggningen kopplat till ett vite som är överklagningsbart.

Motivering

Med de brister som avloppsanläggningen har så bedömer nämnden att ett förbud är

rimligt för att inte släppa ut orenat avloppsvatten. Då föreläggandet skulle vara redovisat senast den 20 november 2023, men inte lämnat någon dokumentation annat än efter uppmaning från nämnden visar föreningen en viss ovilja att rätta sig efter nämndens beslut. Därför bedömer nämnden att ett förbud kopplat till vite är nödvändigt för att föreningen ska upphöra med utsläppet. Vitesbeloppets storlek har satts till en summa som är något större än kostnaden för att anlägga en ny avloppsanläggning. Miljö- och tillsynsnämnden bedömer att avloppsanläggningen har sådana brister att det inte renar avloppsvatten tillräckligt för att uppfylla kraven på rening enligt 9 kap. 7§ i miljöbalken. För handläggning, registerhållning, uppföljning, påminnelse, skrivelser, beslut och annan tid som lagts i ärendet uppgår tiden till 4 timmar och 25 minuter varav 3,5 timme debiteras. Den tiden bedöms inte orimlig.

Lagstöd

Enligt 26 kap. 9 § miljöbalken får en tillsynsmyndighet meddela de föreläggande den och förbud som behövs för att miljöbalken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska efterlevas. Och enligt §14 i samma kapitel för ett sådant beslut förenas med vite.

I 9 kap. 7 § miljöbalken står det att avloppsvatten ska avledas och renas eller tas om hand på något annat sätt så att olägenhet för människors hälsa eller miljön inte uppkommer. För detta ändamål ska lämpliga avloppsanordningar eller andra inrättningar utföras. Enligt 2 kap. 3 § och 7 § miljöbalken ska alla som äger en avloppsanläggning utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att avloppsanläggningen medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Dessa försiktighetsmått ska vidtas så snart det finns skäl att anta att avloppsanläggningen kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Nyttan med skyddsåtgärderna och andra försiktighetsmått som ställs ska vägas mot kostnaderna så att kraven blir rimliga. Enligt 26 kap 21 § miljöbalken får tillsynsmyndigheten förelägga den som bedriver verksamhet eller vidtar en åtgärd att till myndigheten lämna de uppgifter och handlingar som behövs för tillsynen. Detsamma gäller också för den som annars är skyldig att avhjälpa olägenheter från sådan verksamhet.

När det gäller nämndens rätt att ta ut avgift för sin handläggning, framgår av 27 kap. 1 § miljöbalken att Kommunfullmäktige får meddela föreskrifter om avgift för en kommunal tillsynsmyndighets verksamhet med prövning och tillsyn enligt miljöbalken eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av denna. Enligt 1 kap 2 § förordning (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken gäller

för kommunal verksamhet bestämmelserna i 9 kap. 4 och 5 §§. Av 5 § framgår att en myndighet får bestämma att dess beslut om avgift ska gälla omedelbart även om det överklagas. Enligt 2 § punkt 3 i Kommunens taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område (senast reviderad 2024-10-28, §218) anges att avgift ska betalas för handläggning och andra åtgärder vid tillsyn. Enligt 8 § i samma föreskrift anges att i de fall timavgift tas ut i förhållande till faktiskt nedlagd handläggningstid avses med handläggningstid den sammanlagda tid som varje tjänsteperson vid nämnden har använt för handläggning och andra åtgärder i ärendet såsom inläsning av ärendet, kontakter med parter, samråd med experter och myndigheter, inspektioner, revisioner, provtagning och kontroller i övrigt, beredning i övrigt i ärendet samt föredragning och beslut. Avgift tas ut för varje halv timme nedlagd handläggningstid.

Beslutsunderlag

- Bilaga till 24MTN63
- Föreläggande om att åtgärda avloppsanläggning med tidrapport (1)

§ 9 Förbud kopplat till vite att släppa ut avloppsvatten på fastigheten Rosvik [REDACTED]

Diariernr 24MTN64

Beslut

Miljö- och tillsynsnämnden beslutar:

1. Att förbjuda [REDACTED] och [REDACTED] som ägare till fastigheten Rosvik [REDACTED] att släppa ut avloppsvatten från WC och BDT till den bristfälliga avloppsanläggningen på fastigheten från och med den 30 september 2025.
2. Att [REDACTED] och [REDACTED] senast den 1 oktober 2025 skriftligen meddela Miljö- och tillsynsmyndigheten hur befintligt utsläpp från WC och BDT har åtgärdats.

Till förbudet i punkt 1 kopplas ett vite om 125 000 kr vardera om anläggningen fortfarande används efter 30 september 2025. Till punkt 2 kopplas ett vite om 2500 kr vardera om den inte är uppfylld efter den 1 oktober 2025.

Ovanstående fastighetsägare ska även betala en tillsynsavgift motsvarande 2,5 timmar. Timavgiften för 2024 är 1 170 kr.

Beslut om avgift gäller omedelbart, även om beslutet överklagas.

Ärendebeskrivning

Miljö- och tillsynsnämnden beslutade att förbjuda utsläpp av avloppsvatten från den bristfälliga avloppsanläggningen på ovanstående fastighet 2021. Beslutet skulle träda i kraft den 30 november 2023. Den 24 september 2024 skickades en påminnelse ut för att kontrollera om anläggningen fortfarande användes. Fastighetsägarna svarade då att anläggningen användes och skickat in bilder på de åtgärder som de vidtagit på avloppsanläggningen. Bland annat har slamavskiljaren ett nytt lock, T-rör och inläckage är åtgärdade. Infiltrationen har inte åtgärdats. Den anlades samtidigt som slamavskiljaren men inget tillstånd för anläggningen finns.

Motivering

Beslut om förbud att släppa ut avloppsvatten från den bristfälliga avloppsanläggningen har vunnit laga kraft. Fastighetsägaren har således en skyldighet att följa förbudet. Efter nämndens undersökningar visade det sig att anläggningen fortfarande användes. Ingen ansökan om att inrätta ett nytt avlopp eller uppgift om att den förbjudna avloppsanläggningen tagits ur bruk har kommit Miljö- och tillsynsnämnden till del. De vidtagna åtgärderna bedöms inte tillräckliga, då släppa ut orenat avloppsvatten utan

tillstånd är inte tillåtet. Eftersom förbudet inte följts av fastighetsägarna bedömer nämnden att ett förbud kopplat till vite är nödvändigt för att fastighetsägaren ska upphöra med utsläppet. Vitesbeloppets storlek har satts till en summa som är något större än kostnaden för att anlägga en ny avloppsanläggning. Miljö- och tillsynsnämnden bedömer att avloppsanläggningen har sådana brister att det inte renar avloppsvatten tillräckligt för att uppfylla kraven på rening enligt 9 kap. 7 § i miljöbalken. Se även bifogat förbud från 2021. För handläggning, registerhållning, uppföljning, påminnelse, skrivelser, beslut och annan tid som lagts i ärendet uppgår tiden till 3 timmar och 25 minuter varav 3 timmar debiteras. Den tiden bedöms inte orimlig. Solidariskt betalningsansvar för tillsynsavgiften föreligger om det finns flera fastighetsägare.

Lagstöd

Enligt 26 kap. 9 § miljöbalken får en tillsynsmyndighet meddela de föreläggande den och förbud som behövs för att miljöbalken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska efterlevas. Och enligt § 14 i samma kapitel för ett sådant beslut förenas med vite.

I 9 kap. 7 § miljöbalken står det att avloppsvatten ska avledas och renas eller tas om hand på något annat sätt så att olägenhet för människors hälsa eller miljön inte uppkommer. För detta ändamål ska lämpliga avloppsanordningar eller andra inrättningar utföras. Enligt 2 kap. 3 § och 7 § miljöbalken ska alla som äger en avloppsanläggning utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att avloppsanläggningen medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Dessa försiktighetsmått ska vidtas så snart det finns skäl att anta att avloppsanläggningen kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Nyttan med skyddsåtgärderna och andra försiktighetsmått som ställs ska vägas mot kostnaderna så att kraven blir rimliga. Enligt 26 kap 21 § miljöbalken får tillsynsmyndigheten förelägga den som bedriver verksamhet eller vidtar en åtgärd att till myndigheten lämna de uppgifter och handlingar som behövs för tillsynen. Detsamma gäller också för den som annars är skyldig att avhjälpa olägenheter från sådan verksamhet.

När det gäller nämndens rätt att ta ut avgift för sin handläggning, framgår av 27 kap. 1 § miljöbalken att Kommunfullmäktige får meddela föreskrifter om avgift för en kommunal tillsynsmyndighets verksamhet med prövning och tillsyn enligt miljöbalken eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av denna. Enligt 1 kap 2 § förordning (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken gäller

för kommunal verksamhet bestämmelserna i 9 kap. 4 och 5 §§. Av 5 § framgår att en myndighet får bestämma att dess beslut om avgift ska gälla omedelbart även om det överklagas. Enligt 2 § punkt 3 i Kommunens taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område (senast reviderad 2024-10-28, §218) anges att avgift ska betalas för handläggning och andra åtgärder vid tillsyn. Enligt 8 § i samma föreskrift anges att i de fall timavgift tas ut i förhållande till faktiskt nedlagd handläggningstid avses med handläggningstid den sammanlagda tid som varje tjänsteperson vid nämnden har använt för handläggning och andra åtgärder i ärendet såsom inläsning av ärendet, kontakter med parter, samråd med experter och myndigheter, inspektioner, revisioner, provtagning och kontroller i övrigt, beredning i övrigt i ärendet samt föredragning och beslut. Avgift tas ut för varje halv timme nedlagd handläggningstid.

Beslutsunderlag

- Bilaga till24MTN64.

§ 10 Förbud kopplat till vite att släppa ut avloppsvatten på fastigheten Trundavan [REDACTED]

Diariernr 24MTN65

Beslut

Miljö- och tillsynsnämnden beslutar:

1. Att förbjuda [REDACTED] som ägare till fastigheten Trundavan [REDACTED] att släppa ut avloppsvatten från WC och BDT till den bristfälliga avloppsanläggningen på fastigheten från och med den 30 augusti 2025.
2. Att [REDACTED] senast den 1 september 2025 skriftligen meddela Miljö- och tillsynsmyndigheten hur befintligt utsläpp från WC och BDT har åtgärdats.

Till förbudet i punkt 1 kopplas ett vite om 250 000 kr om anläggningen fortfarande används efter 30 juni 2025. Till punkt 2 kopplas ett vite om 5000 kr om inte punkt 2 är uppfyllt efter den 1 september 2025.

Ovanstående fastighetsägare ska även betala en tillsynsavgift motsvarande 3 timmar. Timavgiften för 2024 är 1 170 kr.

Beslut om avgift gäller omedelbart, även om beslutet överklagas.

Ärendebeskrivning

Miljö- och tillsynsnämnden beslutade att förbjuda utsläpp av avloppsvatten från den bristfälliga avloppsanläggningen på ovanstående fastighet år 2020. Beslutet skulle träda i kraft den 30 december 2023. Den 3 september skickades en påminnelse ut för att kontrollera om anläggningen fortfarande användes. Då inget svar från fastighetsägaren hade kommit in aviserades ett tillsynsbesök. Vid tillsynen som utfördes den 5 november 2024 var det tydligt att fastigheten användes för bostad. Ingen var hemma vid tillsynen, men i fönstret vid dörren satt en hund och en katt och en soppåse stod på bron. [REDACTED] ringde senare samma dag och bekräftade att fastigheten användes som permanentboende. Nämnden meddelade då att förbud råder, att man behöver tillstånd för att göra en ny avloppsanläggning, samt kommunikering om förbud kopplat till vite.

Motivering

Beslut om förbud att släppa ut avloppsvatten från den bristfälliga avloppsanläggningen har vunnit laga kraft. Fastighetsägaren har således en skyldighet att följa förbudet. Efter nämndens undersökningar visade det sig att anläggningen fortfarande användes. Ingen ansökan om att inrätta ett nytt avlopp eller uppgift om att den förbjudna

avloppsanläggningen tagits ur bruk har kommit Miljö- och tillsynsnämnden till del, trots påminnelser från nämnden. Fastighetsägaren uppvisar därmed en ovilja att rätta sig efter nämndens beslut. Därför bedömer nämnden att ett föreläggande kopplat till vite är nödvändigt för att fastighetsägaren ska upphöra med utsläppet. Vitesbeloppets storlek har satts till en summa som är något större än kostnaden för att anlägga en ny avloppsanläggning. Miljö- och tillsynsnämnden bedömer att avloppsanläggningen har sådana brister att det inte renar avloppsvatten tillräckligt för att uppfylla kraven på rening enligt 9 kap. 7§ i miljöbalken. Se även bifogat förbud från 2020. För handläggning, registerhållning, uppföljning, påminnelse, skrivelser, beslut och annan tid som lagts i ärendet uppgår tiden till 4 timmar varav 3 debiteras. Den tiden bedöms inte orimlig.

Lagstöd

Enligt 26 kap. 9 § miljöbalken får en tillsynsmyndighet meddela de föreläggande den och förbud som behövs för att miljöbalken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska efterlevas. Och enligt § 14 i samma kapitel för ett sådant beslut förenas med vite.

I 9 kap. 7 § miljöbalken står det att avloppsvatten ska avledas och renas eller tas om hand på något annat sätt så att olägenhet för människors hälsa eller miljön inte uppkommer. För detta ändamål ska lämpliga avloppsanordningar eller andra inrättningar utföras. Enligt 2 kap. 3 § och 7 § miljöbalken ska alla som äger en avloppsanläggning utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att avloppsanläggningen medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Dessa försiktighetsmått ska vidtas så snart det finns skäl att anta att avloppsanläggningen kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Nyttan med skyddsåtgärderna och andra försiktighetsmått som ställs ska vägas mot kostnaderna så att kraven blir rimliga. Enligt 26 kap 21 § miljöbalken får tillsynsmyndigheten förelägga den som bedriver verksamhet eller vidtar en åtgärd att till myndigheten lämna de uppgifter och handlingar som behövs för tillsynen. Detsamma gäller också för den som annars är skyldig att avhjälpa olägenheter från sådan verksamhet.

När det gäller nämndens rätt att ta ut avgift för sin handläggning, framgår av 27 kap. 1 § miljöbalken att Kommunfullmäktige får meddela föreskrifter om avgift för en kommunal tillsynsmyndighets verksamhet med prövning och tillsyn enligt miljöbalken eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av denna. Enligt 1 kap 2 § förordning (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken gäller

för kommunal verksamhet bestämmelserna i 9 kap. 4 och 5 §§. Av 5 § framgår att en myndighet får bestämma att dess beslut om avgift ska gälla omedelbart även om det överklagas. Enligt 2 § punkt 3 i Kommunens taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område (senast reviderad 2024-10-28, §218) anges att avgift ska betalas för handläggning och andra åtgärder vid tillsyn. Enligt 8 § i samma föreskrift anges att i de fall timavgift tas ut i förhållande till faktiskt nedlagd handläggningstid avses med handläggningstid den sammanlagda tid som varje tjänsteperson vid nämnden har använt för handläggning och andra åtgärder i ärendet såsom inläsning av ärendet, kontakter med parter, samråd med experter och myndigheter, inspektioner, revisioner, provtagning och kontroller i övrigt, beredning i övrigt i ärendet samt föredragning och beslut. Avgift tas ut för varje halv timme nedlagd handläggningstid.

Beslutsunderlag

- Beslut om åtgärdskrav - Förbud för utsläpp avloppsvatten GUL och RÖD

§ 11 Förbud kopplat till vite att släppa ut avloppsvatten på fastigheten Trundavan [REDACTED]

Diariernr 24MTN66

Beslut

Miljö- och tillsynsnämnden beslutar:

1. Att förbjuda [REDACTED] som ägare till fastigheten Trundavan [REDACTED] att släppa ut avloppsvatten från WC och BDT till den bristfälliga avloppsanläggningen på fastigheten från och med den 15 december 2025.
2. Att [REDACTED] senast den 16 december 2025 skriftligen meddela Miljö- och tillsynsmyndigheten hur befintligt utsläpp från WC och BDT har åtgärdats.

Till förbudet i punkt 1 kopplas ett vite om 250 000 kr om anläggningen fortfarande används efter 15 december 2025. Till punkt 2 kopplas ett vite om 5000 kr om punkten inte är uppfylld efter den 16 december 2025.

Ovanstående fastighetsägare ska även betala en tillsynsavgift motsvarande 4 timmar. Timavgiften för 2024 är 1 170 kr.

Beslut om avgift gäller omedelbart, även om beslutet överklagas.

Ärendebeskrivning

Miljö- och tillsynsnämnden beslutade att förbjuda utsläpp av avloppsvatten från den bristfälliga avloppsanläggningen på ovanstående fastighet år 2020. Beslutet skulle träda i kraft den 30 november 2023. Den 12 september 2024 skickades en påminnelse ut för att kontrollera om anläggningen fortfarande användes. [REDACTED] ringde då bekräftade att avloppsanläggningen nyttjas under sommaren, men att hans avloppsanläggning hörde ihop med grannens nya avloppsanläggning. Efter samtal med berörd granne framkom att den nya avloppsanläggningen inte var ansluten till fastigheten Trundavan [REDACTED]. Till avloppsanläggningen på Trundavan [REDACTED] leds både vatten från WC och BDT. Beslut om vite kommunicerades med fastighetsägaren den 11 december 2024.

Motivering

Beslut om förbud att släppa ut avloppsvatten från den bristfälliga avloppsanläggningen har vunnit laga kraft. Fastighetsägaren har således en skyldighet att följa förbudet. Efter nämndens undersökningar visade det sig att anläggningen fortfarande användes. Ingen ansökan om att inrätta ett nytt avlopp eller uppgift om att den förbjudna avloppsanläggningen tagits ur bruk har kommit Miljö- och tillsynsnämnden till del,

trots påminnelser från nämnden. Fastighetsägaren uppvisar därmed en ovilja att rätta sig efter nämndens beslut. Därför bedömer nämnden att ett föreläggande kopplat till vite är nödvändigt för att fastighetsägaren ska upphöra med utsläppet. Vitesbeloppets storlek har satts till en summa som är något större än kostnaden för att anlägga en ny avloppsanläggning. Miljö- och tillsynsnämnden bedömer att avloppsanläggningen har sådana brister att det inte renar avloppsvatten tillräckligt för att uppfylla kraven på rening enligt 9 kap. 7 § i miljöbalken. För handläggning, registerhållning, uppföljning, påminnelse, skrivelser, beslut och annan tid som lagts i ärendet uppgår tiden till 4 timmar och 45 minuter varav 4 debiteras. Den tiden bedöms inte orimlig.

Lagstöd

Enligt 26 kap. 9 § miljöbalken får en tillsynsmyndighet meddela de föreläggande den och förbud som behövs för att miljöbalken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska efterlevas. Och enligt § 14 i samma kapitel för ett sådant beslut förenas med vite.

I 9 kap. 7 § miljöbalken står det att avloppsvatten ska avledas och renas eller tas om hand på något annat sätt så att olägenhet för människors hälsa eller miljön inte uppkommer. För detta ändamål ska lämpliga avloppsanordningar eller andra inrättningar utföras. Enligt 2 kap. 3 § och 7 § miljöbalken ska alla som äger en avloppsanläggning utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att avloppsanläggningen medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Dessa försiktighetsmått ska vidtas så snart det finns skäl att anta att avloppsanläggningen kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Nyttan med skyddsåtgärderna och andra försiktighetsmått som ställs ska vägas mot kostnaderna så att kraven blir rimliga. Enligt 26 kap 21 § miljöbalken får tillsynsmyndigheten förelägga den som bedriver verksamhet eller vidtar en åtgärd att till myndigheten lämna de uppgifter och handlingar som behövs för tillsynen. Detsamma gäller också för den som annars är skyldig att avhjälpa olägenheter från sådan verksamhet.

När det gäller nämndens rätt att ta ut avgift för sin handläggning, framgår av 27 kap. 1 § miljöbalken att Kommunfullmäktige får meddela föreskrifter om avgift för en kommunal tillsynsmyndighets verksamhet med prövning och tillsyn enligt miljöbalken eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av denna. Enligt 1 kap 2 § förordning (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken gäller för kommunal verksamhet bestämmelserna i 9 kap. 4 och 5 §§. Av 5 § framgår att en myndighet får bestämma att dess beslut om avgift ska gälla omedelbart även om det

överklagas. Enligt 2 § punkt 3 i Kommunens taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område (senast reviderad 2024-10-28, §218) anges att avgift ska betalas för handläggning och andra åtgärder vid tillsyn. Enligt 8 § i samma föreskrift anges att i de fall timavgift tas ut i förhållande till faktiskt nedlagd handläggningstid avses med handläggningstid den sammanlagda tid som varje tjänsteperson vid nämnden har använt för handläggning och andra åtgärder i ärendet såsom inläsning av ärendet, kontakter med parter, samråd med experter och myndigheter, inspektioner, revisioner, provtagning och kontroller i övrigt, beredning i övrigt i ärendet samt föredragning och beslut. Avgift tas ut för varje halv timme nedlagd handläggningstid.

Beslutsunderlag

- Bilaga till , dnr 24MTN66

§ 12 Föreläggande om att vidta åtgärder gällande städning av kommunala skolor

Diariernr 24MTN67

Beslut

Miljö- och tillsynsnämnden beslutar att förelägga Barn- och utbildningsnämnden, Piteå kommun med organisationsnummer 212000–2759 att vidta följande åtgärder för kommunala skolor:

1. Upprätta och införa rutiner så att lokaler som används stadigvarande av eleverna, som till exempel klassrum, grupprum, fritidsrum och korridorer städas varje dag som verksamhet bedrivs i lokalerna. Städningen ska omfatta följande:
  - a. Daglig rengöring av golv.
  - b. Daglig rengöring av lättåtkomliga ytor, som till exempel bord, stolar, bänkar, hyllor och fönsterbrädor.
  - c. Daglig dammsugning av stoppade möbler med tygklädsel.
  - d. Daglig dammsugning av mattor.
  - e. Daglig rengöring av ytor som man ofta tar i med händerna, som till exempel dörrhandtag och strömbrytare.

2. Upprätta och införa rutiner så att belamrade ytor i lokaler som används stadigvarande av elever städas med ett sådant intervall att damm inte ansamlas.

3. Upprätta och införa rutiner så att storstädning sker minst två gånger per år i samtliga utrymmen där elever vistas. Vid varje tillfälle ska storstädningen minst omfatta rengöring av golv, inredning, väggar med grov struktur, högt belägna ytor, belysningsarmaturer, textil inredning, utvändigt rengöring av ventilationsdon och golvbrunnar.

Åtgärder för att uppfylla punkterna 1–3 ska vara vidtagna och skriftligen redovisade till Miljö- och tillsynsnämnden senast den 27 februari 2026.

Redovisningen ska innehålla uppgifter om ansvarig för städningen och när den utförs.

Ärendebeskrivning

Avdelningen Miljö- och hälsoskydd har under år 2024 utfört tillsyn på samtliga kommunala skolor i Piteå kommun. Syftet med tillsynen var att kontrollera att verksamheten har bra rutiner för städning för att säkerställa att människors hälsa inte utsätts för olägenhet. Skolorna har besökts vid ett tillfälle för att bedöma om den städning som utförts på skolan är tillräcklig. Tillsynsbesöket genomfördes obokat utan att veta om städning nyss genomförts eller inte. Vid besöket kontrollerades inte samtliga av skolan lokaler utan ett urval av lokalerna. Till stöd för bedömningen av städningen ligger Miljöbalken och Folkhälsomyndighetens allmänna råd om städning i skolor, förskolor, fritidshem och öppen fritidsverksamhet. Frekvensen för städning bör anpassas till den belastning som lokalerna utsätts för av elever, barn, personal och verksamhet. Lokaler för barn och unga bör städas på sådant sätt att damm inte ansamlas. Mer information om städning i skolor finns i bilaga.

De kommunala skolor där tillsyn utförts listas i tabellen nedan. Skolor har efter tillsynsbesöket mottagit en inspektionsrapport som skickats till rektor, skolchef och städchef. I inspektionsrapporten kommunicerades föreläggande om att åtgärda bristande städning.

Backeskolan	Jävre Skola	Pitholms skola	Strömnäs Skola
Backgårdsskolan	Klubbgårdets Skola	Porsnässkolan	Svensby Skola
Bergsviksskolan	Kullenskolan	Rosviks Skola	Strandbackens resursskola
Björklundaskolan	Långskataskolan	Sjulnäs skola	
Böle Skola	Munksunds Skola	Sjulsmarks Skola	
Christinaskolan	Norrbyaskolan	Solanderskolan	
Hortlax skola	Norrmalmskolan	Språkslussen Strömbacka	

Gemensamt för kommunala skolor gällande städning är att de följer kommunens städplan samt har liknande rutiner i sin egenkontroll för den städning som ska utföras men inte ingår i städplanen. Exempel på sådan städning är exempelvis dammsugning och rengöring av textilier samt städning av belamrade ytor.

Vid tillsynen kontrollerades följande punkter utan anmärkning, städning av:

- Dekorationer
- Hygienutrymmen

De punkter som kontrollerats utan avvikelser tas inte upp i detta föreläggande. Den städning som hade utförts vid tillsynstillfället var tillräcklig, inga krav på åtgärder ställs. Det är upp till verksamheten att se till så att den städning som utförs på skolor är minst enligt de intervall som anges i de allmänna råden.

Följande punkter kontrollerades med anmärkning, städning av:

- Lättåtkomliga ytor
- Stoppade möbler, mattor och andra textilier
- Belamrade ytor
- Storstädning

Lättåtkomliga ytor

Exempel på lättåtkomliga ytor är t.ex. golv, bord, bänkar, stolar, stoppade möbler och mattor, samt ytor som man ofta tar i med händerna, som t.ex. handtag och lysknappar. Vid tillsynstillfället har det dokumenterats brister inom dessa områden på skolor och intervallet för städning av dessa ytor bör anpassas till Folkhälsomyndighetens allmänna råd om städning, daglig städning.

Stoppade möbler, mattor och andra textilier

Textilier som soffor och mattor är ofta smutsiga, sandiga och dammiga. Städbarheten kontrollerades inte vid detta tillsynstillfälle men vid tillsyn noterades att flera av textilierna är i behov av utbyte till soffor och mattor anpassade för skolverksamhet. Det ska vara lätta att rengöra och tåla den belastning som de utsätts av.

Belamrade ytor

Till belamrade ytor räknas horisontella ytor med exempelvis inredning och utbildningsmaterial. Denna typ av yta bör begränsas och förvaras i stängbara skåp. Vid tillsynstillfället har det noterats damm på dessa ytor.

Storstädning

Storstädning bör ske återkommande under året vilket minst innefattar två gånger per år. Storstädningen ska omfatta golv, inredning, väggar med grov struktur, högt belägna ytor, belysningsarmaturer, ventilationsdon, textil inredning och golv. Vid tillsyn har det noterats damm och smutts på dessa ytor.

Motivering

Avdelningen Miljö- och hälsoskydd bedömer därmed att städningen på skolorna har sådana brister så att det kan innebära en risk för olägenhet för människors hälsa. Det är därför befogat att besluta om ett föreläggande med krav på åtgärder för att städningen ska förbättras. Städintervallen utökas så att synligt damm och smuts på öppna ytor och i hörn och mer svåråtkomliga utrymmen i där elever vistas mer än tillfälligt inte förekommer.

Vid tillsyn konstaterades även att städfrekvensen i skolornas städplaner och egenkontroll är lägre än vad som rekommenderas av Folkhälsomyndigheten och att städintervallen därmed behöver utökas.

Avdelningen Miljö- och hälsoskydd bedömer att skolorna inte har en sådan begränsad belastning att det finns skäl att göra undantag från rekommendationerna om daglig städning och återkommande storstädning. Vissa skolor kan vara i behov av högre intervall då belastningen är hög.

Barn- och utbildningsnämnden har ansvaret för att se till att städningen utförs i tillräcklig omfattning. Det är viktigt att inomhusmiljön är bra även för barn som är känsligare än normalt, t.ex. allergiker. Kostnaden för att ändra rutinerna är rimlig i förhållande till hälsonyttan för eleverna.

Barn och ungdomar har skolplikt och tillbringar en stor del av sin tid i skolan. Skolans inomhus- och utomhusmiljö är därför viktig för barnens hälsa och välbefinnande. Barn kan oftast inte heller välja sin vistelsemiljö, utan är beroende av att vuxna säkerställer att miljön i skolan är bra och inte påverkar elevernas hälsa negativt. Det är av särskilt stor betydelse att värna om miljöer som barn vistas i eftersom de är att betrakta som en extra känslig grupp. Försiktighetsprincipen i 2 kap. 3 § miljöbalken ska därför alltid tillämpas.

Sammanfattningsvis, med hänsyn till elevernas hälsa och den höga förekomsten av allergier och astma bland barn och ungdomar idag, att det är en rimlig skyddsåtgärd med enligt 2 kap. 3 och 7 §§ miljöbalken att skolans städintervall ska uppfylla ställda

krav i detta beslut som baseras på rekommendationerna i det allmänna rådet. Försiktighetsprincipen i miljöbalken ska tillämpas.

Lagstöd

Enligt miljöbalken 26 kap. 9 § får en tillsynsmyndighet meddela de förelägganden och förbud som behövs i ett enskilt fall för att balken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska efterlevas. Mer ingripande åtgärder än vad som behövs i det enskilda fallet får inte tillgripas.

Enligt miljöbalkens 2 kap. 2 § ska alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till verksamhetens eller åtgärdens art och omfattning för att skydda människors hälsa och miljön mot skada eller olägenhet.

I miljöbalken 2 kap. 3 § anges att alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet ska utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. I samma syfte ska vid yrkesmässig verksamhet bästa möjliga teknik användas. Dessa försiktighetsmått ska vidtas så snart det finns skäl att anta att en verksamhet kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

I miljöbalken 2 kap. 7 § anges att kraven på hänsyn enligt 2 kap. 6 §§ gäller i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning ska särskilt beaktas nyttan av skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder.

Enligt miljöbalken 9 kap. 9 § ska lokaler för allmänna ändamål, t ex skolor, brukas på ett sådant sätt att olägenhet för människors hälsa inte uppkommer. Ägare eller nyttjanderättshavare till berörd egendom ska vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att hindra uppkomsten av eller undanröja olägenheter för människors hälsa.

Med olägenhet för människors hälsa avses enligt miljöbalken 9 kap. 3 § en störning som enligt medicinsk eller hygienisk bedömning kan påverka hälsan menligt och som inte är ringa eller helt tillfällig. Särskild hänsyn ska tas till personer som är något känsligare än normalt, till exempel allergiker.

§ 13 Föreläggande om att vidta åtgärder gällande städning på Dalbackens friskola

Diariennr 24MTN68

Beslut

Miljö- och tillsynsnämnden beslutar att förelägga Dalbackens Friskola Ekonomisk förening med organisationsnummer 769627-3411 att vidta följande åtgärder för Dalbackens friskola:

1. Upprätta och införa rutiner så att hygienutrymmen, som t.ex. toaletter, skötrum och duschrum, städas dagligen, en till flera gånger.
2. Upprätta och införa rutiner så att storstädning sker minst två gånger per år i samtliga utrymmen där elever vistas. Vid varje tillfälle ska storstädningen minst omfatta rengöring av golv, inredning, väggar med grov struktur, högt belägna ytor, belysningsarmaturer, utvändigt rengöring av ventilationsdon och golvbrunnar.

Åtgärder för att uppfylla punkterna 1–2 ska vara vidtagna och skriftligen redovisade till Miljö- och tillsynsnämnden senast den 27 februari 2026. Redovisningen ska innehålla uppgifter om ansvarig för städningen och när den utförs.

Ärendebeskrivning

Avdelningen Miljö- och hälsoskydd har under år 2024 utfört tillsyn på samtliga skolor i Piteå kommun. Syftet med tillsynen var att kontrollera att verksamheten har bra rutiner för städning för att säkerställa att människors hälsa inte utsätts för olägenhet. Skolorna har besökts vid ett tillfälle för att bedöma om den städning som utförts på skolan är tillräcklig. Tillsynsbesöket genomfördes obokat utan att veta om städning nyss genomförts eller inte. Vid besöket kontrollerades inte samtliga av skolan lokaler utan ett urval av lokalerna. Till stöd för bedömningen av städningen ligger Miljöbalken och Folkhälsomyndighetens allmänna råd om städning i skolor, förskolor, fritidshem och öppen fritidsverksamhet. Frekvensen för städning bör anpassas till den belastning som lokalerna utsätts för av elever, barn, personal och verksamhet. Lokaler för barn och unga bör städas på sådant sätt att damm inte ansamlas. Mer information om städning i skolor finns i bilaga.

Tillsynsbesöket på Dalbackens friskola skedde den 10 april 2024. Vid tillsynen kontrollerades följande punkter utan anmärkning, städning av:

- Dekorationer
- Belamrade ytor
- Lättåtkomliga ytor

- Stoppade möbler, mattor och andra textilier

De punkter som kontrollerats utan avvikelser tas inte upp i detta föreläggande. Den städning som hade utförts vid tillsynstillfället var tillräcklig, inga krav på åtgärder ställs. Det är upp till verksamheten att se till så att den städning som utförs på skolor är minst enligt de intervall som anges i de allmänna råden.

Följande punkter kontrollerades med anmärkning, städning av:

- Hygienutrymmen
- Storstädning

Städning av hygienutrymmen

Städning av hygienutrymmen bör anpassas till belastningen men genomföras minst en gång per dag. Vid tillsynsbesöket noterades bristande städning av golvbrunnar, golv och väggar i både toalettutrymmen och omklädningsrum.

Storstädning

Storstädning bör ske återkommande under året vilket minst innefattar två gånger per år. Storstädningen ska omfatta golv, inredning, väggar med grov struktur, högt belägna ytor, belysningsarmaturer, ventilationsdon, textil inredning och golv. Vid tillsyn har det noterats damm ovan på högt belägna skåp och elektronik vilket indikerar brister i den städning som genomförs.

Motivering

Avdelningen Miljö- och hälsoskydd bedömer därmed att städningen på skolorna har sådana brister så att det kan innebära en risk för olägenhet för människors hälsa. Det är därför befogat att besluta om ett föreläggande med krav på åtgärder för att städningen ska förbättras. Städintervallen utökas så att synligt damm och smuts på öppna ytor och i hörn och mer svåråtkomliga utrymmen där elever vistas mer än tillfälligt inte förekommer. Avdelningen för Miljö- och hälsoskydd bedömer att skolan inte har en sådan begränsad belastning att det finns skäl att göra undantag från rekommendationerna om daglig städning och återkommande storstädning. Dalbackens Friskola Ekonomisk förening har ansvaret för att se till att städningen utförs i tillräcklig omfattning. Det är viktigt att inomhusmiljön är bra även för barn som är känsligare än normalt, t.ex. allergiker. Kostnaden för att ändra rutinerna är rimlig i förhållande till hälsonyttan för eleverna. Barn och ungdomar har skolplikt och tillbringar en stor del av sin tid i skolan. Skolans inomhus- och utomhusmiljö är därför viktig för barnens hälsa och välbefinnande. Barn kan oftast inte heller välja sin

vistelsemiljö, utan är beroende av att vuxna säkerställer att miljön i skolan är bra och inte påverkar elevernas hälsa negativt. Det är av särskilt stor betydelse att värna om miljöer som barn vistas i eftersom de är att betrakta som en extra känslig grupp. Försiktighetsprincipen i 2 kap. 3 § miljöbalken ska därför alltid tillämpas.

Sammanfattningsvis, med hänsyn till elevernas hälsa och den höga förekomsten av allergier och astma bland barn och ungdomar idag, att det är en rimlig skyddsåtgärd med enligt 2 kap. 3 och 7 §§ miljöbalken att skolans städintervall ska uppfylla ställda krav i detta beslut som baseras på rekommendationerna i det allmänna rådet. Försiktighetsprincipen i miljöbalken ska tillämpas.

Lagstöd

Enligt miljöbalken 26 kap. 9 § får en tillsynsmyndighet meddela de förelägganden och förbud som behövs i ett enskilt fall för att balken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska efterlevas. Mer ingripande åtgärder än vad som behövs i det enskilda fallet får inte tillgripas.

Enligt miljöbalkens 2 kap. 2 § ska alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till verksamhetens eller åtgärdens art och omfattning för att skydda människors hälsa och miljön mot skada eller olägenhet.

I miljöbalken 2 kap. 3 § anges att alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet ska utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. I samma syfte ska vid yrkesmässig verksamhet bästa möjliga teknik användas. Dessa försiktighetsmått ska vidtas så snart det finns skäl att anta att en verksamhet kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

I miljöbalken 2 kap. 7 § anges att kraven på hänsyn enligt 2 kap. 6 §§ gäller i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning ska särskilt beaktas nyttan av skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder.

Enligt miljöbalken 9 kap. 9 § ska lokaler för allmänna ändamål, t ex skolor, brukas på ett sådant sätt att olägenhet för människors hälsa inte uppkommer. Ägare eller nyttjanderättshavare till berörd egendom ska vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att hindra uppkomsten av eller undanröja olägenheter för människors hälsa. Med

olägenhet för människors hälsa avses enligt miljöbalken 9 kap. 3 § en störning som enligt medicinsk eller hygienisk bedömning kan påverka hälsan menligt och som inte är ringa eller helt tillfällig. Särskild hänsyn ska tas till personer som är något känsligare än normalt, till exempel allergiker.

§ 14 Föreläggande om att vidta åtgärder gällande städning på I Ur och Skur Forsens skola

Diarienumr 24MTN69

Beslut

Miljö- och tillsynsnämnden beslutar att förelägga Fastighetsbolaget Sikforsbygden AB med organisationsnummer 556613-8151 att vidta följande åtgärder för I Ur och Skur Forsens skola:

1. Upprätta och införa rutiner så att hygienutrymmen, som t.ex. toaletter, skötrum och duschrutiner, städas dagligen, en till flera gånger.
2. Upprätta och införa rutiner så att lokaler som används stadigvarande av eleverna, som till exempel klassrum, grupprum, fritidsrum och korridorer städas varje dag som verksamhet bedrivs i lokalerna. Städningen ska omfatta följande:
  - a. Daglig rengöring av lättåtkomliga ytor, som till exempel bord, stolar, bänkar, hyllor och fönsterbrädor.
  - b. Daglig rengöring av ytor som man ofta tar i med händerna, som till exempel dörrhandtag och strömbrytare.

Åtgärder för att uppfylla punkterna 1–2 ska vara vidtagna och skriftligen redovisade till Miljö- och tillsynsnämnden senast den 27 februari 2026. Redovisningen ska innehålla uppgifter om ansvarig för städningen och när den utförs.

Ärendebeskrivning

Avdelningen Miljö- och hälsoskydd har under år 2024 utfört tillsyn på samtliga skolor i Piteå kommun. Syftet med tillsynen var att kontrollera att verksamheten har bra rutiner för städning för att säkerställa att människors hälsa inte utsätts för olägenhet. Skolorna har besökts vid ett tillfälle för att bedöma om den städning som utförts på skolan är tillräcklig. Tillsynsbesöket genomfördes obokat utan att veta om städning nyss genomförts eller inte. Vid besöket kontrollerades inte samtliga av skolan lokaler utan ett urval av lokalerna. Till stöd för bedömningen av städningen ligger Miljöbalken och Folkhälsomyndighetens allmänna råd om städning i skolor, förskolor, fritidshem och öppen fritidsverksamhet. Frekvensen för städning bör anpassas till den belastning som lokalerna utsätts för av elever, barn, personal och verksamhet. Lokaler för barn och unga bör städas på sådant sätt att damm inte ansamlas. Mer information om städning i skolor finns i bilaga. Tillsynsbesöket på I Ur och Skur Forsens skola skedde den 26 mars 2024.

Vid tillsynen kontrollerades följande punkter utan anmärkning, städning av:

- Dekorationer
- Belamrade ytor
- Stoppade möbler, mattor och andra textilier
- Storstädning

De punkter som kontrollerats utan avvikelser tas inte upp i detta föreläggande. Den städning som hade utförts vid tillsynstillfället var tillräcklig, inga krav på åtgärder ställs. Det är upp till verksamheten att se till så att den städning som utförs på skolor är minst enligt de intervaller som anges i de allmänna råden. Följande punkter kontrollerades med anmärkning, städning av:

- Hygienutrymmen
- Lättåtkomliga ytor

Städning av hygienutrymmen

Städning av hygienutrymmen bör anpassas till belastningen men genomföras minst en gång per dag. Vid tillsynsbesöket noterades bristande städning av golv i hygienutrymmen.

Lättåtkomliga ytor

Exempel på lättåtkomliga ytor är t.ex. golv, bord, bänkar, stolar, stoppade möbler och mattor, samt ytor som man ofta tar i med händerna, som t.ex. handtag och lysknappar. Intervallerna för städning av dessa ytor bör anpassas till Folkhälsomyndighetens allmänna råd om städning, daglig städning. Vid tillsynsbesöket noterades att det inte är tillräckligt städat på dörrar och dörrhandtag samt bord.

Motivering

Avdelningen Miljö- och hälsoskydd bedömer därmed att städningen på skolorna har sådana brister så att det kan innebära en risk för olägenhet för människors hälsa. Det är därför befogat att besluta om ett föreläggande med krav på åtgärder för att städningen ska förbättras. Städintervallen utökas så att synligt damm och smuts på öppna ytor och i hörn och mer svåråtkomliga utrymmen där elever vistas mer än tillfälligt inte förekommer. Avdelningen för miljö- och hälsoskydd bedömer att skolan inte har en sådan begränsad belastning att det finns skäl att göra undantag från rekommendationerna om daglig städning och återkommande storstädning. Fastighetsbolaget Sikforsbygden AB har ansvaret för att se till att städningen utförs i tillräcklig omfattning. Det är viktigt att inomhusmiljön är bra även för barn som är känsligare än normalt, t.ex. allergiker. Kostnaden för att ändra rutinerna är rimlig i förhållande till hälsonyttan för eleverna. Barn och ungdomar har skolplikt och tillbringar en stor del av sin tid i skolan. Skolans inomhus- och utomhusmiljö är därför

viktig för barnens hälsa och välbefinnande. Barn kan oftast inte heller välja sin vistelsemiljö, utan är beroende av att vuxna säkerställer att miljön i skolan är bra och inte påverkar elevernas hälsa negativt. Det är av särskilt stor betydelse att värna om miljöer som barn vistas i eftersom de är att betrakta som en extra känslig grupp. Försiktighetsprincipen i 2 kap. 3 § miljöbalken ska därför alltid tillämpas.

Sammanfattningsvis, med hänsyn till elevernas hälsa och den höga förekomsten av allergier och astma bland barn och ungdomar idag, att det är en rimlig skyddsåtgärd med enligt 2 kap. 3 och 7 §§ miljöbalken att skolans städintervall ska uppfylla ställda krav i detta beslut som baseras på rekommendationerna i det allmänna rådet. Försiktighetsprincipen i miljöbalken ska tillämpas.

Lagstöd

Enligt miljöbalken 26 kap. 9 § får en tillsynsmyndighet meddela de förelägganden och förbud som behövs i ett enskilt fall för att balken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska efterlevas. Mer ingripande åtgärder än vad som behövs i det enskilda fallet får inte tillgripas.

Enligt miljöbalkens 2 kap. 2 § ska alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till verksamhetens eller åtgärdens art och omfattning för att skydda människors hälsa och miljön mot skada eller olägenhet.

I miljöbalken 2 kap. 3 § anges att alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet ska utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. I samma syfte ska vid yrkesmässig verksamhet bästa möjliga teknik användas. Dessa försiktighetsmått ska vidtas så snart det finns skäl att anta att en verksamhet kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

I miljöbalken 2 kap. 7 § anges att kraven på hänsyn enligt 2 kap. 6 §§ gäller i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning ska särskilt beaktas nyttan av skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder.

Enligt miljöbalken 9 kap. 9 § ska lokaler för allmänna ändamål, t ex skolor, brukas på ett sådant sätt att olägenhet för människors hälsa inte uppkommer. Ägare eller nyttjanderättshavare till berörd egendom ska vidta de åtgärder som skäligen kan krävas

för att hindra uppkomsten av eller undanröja olägenheter för människors hälsa. Med olägenhet för människors hälsa avses enligt miljöbalken 9 kap. 3 § en störning som enligt medicinsk eller hygienisk bedömning kan påverka hälsan menligt och som inte är ringa eller helt tillfällig. Särskild hänsyn ska tas till personer som är något känsligare än normalt, till exempel allergiker.

§ 15 Föreläggande om att vidta åtgärder gällande städning på Tolvmans friskola

Diarienumr 24MTN70

Beslut

Miljö- och tillsynsnämnden beslutar att förelägga Tolvmansskolans Ekonomiska förening med organisationsnummer 769609-8875 att vidta följande åtgärder för Tolvmans friskola:

1. Upprätta och införa rutiner så att storstädning sker minst två gånger per år i samtliga utrymmen där elever vistas. Vid varje tillfälle ska storstädningen minst omfatta rengöring av golv, inredning, väggar med grov struktur, högt belägna ytor, belysningsarmaturer, utvändigt rengöring av ventilationsdon och golvbrunnar.
2. Upprätta och införa rutiner så att textil inredning i lokaler som används stadigvarande av eleverna, som till exempel klassrum, grupprum, fritidsrum och korridorer städas varje dag som verksamhet bedrivs i lokalerna. Städningen ska omfatta följande:
  - a. Daglig dammsugning av stoppade möbler med tygklädsel.
  - b. Daglig dammsugning av mattor.

Åtgärder för att uppfylla punkterna 1–2 ska vara vidtagna och skriftligen redovisade till Miljö- och tillsynsnämnden senast den 27 februari 2026. Redovisningen ska innehålla uppgifter om ansvarig för städningen och när den utförs.

Ärendebeskrivning

Avdelningen Miljö- och hälsoskydd har under år 2024 utfört tillsyn på samtliga skolor i Piteå kommun. Syftet med tillsynen var att kontrollera att verksamheten har bra rutiner för städning för att säkerställa att människors hälsa inte utsätts för olägenhet. Skolorna har besökts vid ett tillfälle för att bedöma om den städning som utförts på skolan är tillräcklig. Tillsynsbesöket genomfördes obokat utan att veta om städning nyss genomförts eller inte. Vid besöket kontrollerades inte samtliga av skolan lokaler utan ett urval av lokalerna. Till stöd för bedömningen av städningen ligger Miljöbalken och Folkhälsomyndighetens allmänna råd om städning i skolor, förskolor, fritidshem och öppen fritidsverksamhet. Frekvensen för städning bör anpassas till den belastning som lokalerna utsätts för av elever, barn, personal och verksamhet. Lokaler för barn och unga bör städas på sådant sätt att damm inte ansamlas. Mer information om städning i skolor finns i bilaga.

Tillsynsbesöket på Tolvmans friskola skedde den 29 april 2024. Vid tillsynen kontrollerades följande punkter utan anmärkning, städning av:

- Dekorationer
- Hygienutrymmen
- Belamrade ytor
- Lättåtkomliga ytor

De punkter som kontrollerats utan avvikelser tas inte upp i detta föreläggande. Den städning som hade utförts vid tillsynstillfället var tillräcklig, inga krav på åtgärder ställs. Det är upp till verksamheten att se till så att den städning som utförs på skolor är minst enligt de intervall som anges i de allmänna råden.

Följande punkter kontrollerades med anmärkning, städning av:

- Stoppade möbler, mattor och andra textilier
- Storstädning

Stoppade möbler och textilier

Intervall för städning av dessa ytor bör anpassas till Folkhälsomyndighetens allmänna råd om städning, daglig städning. Vid tillsynsbesöket noterades att det inte är tillräckligt städat i soffor, på vissa mattor samt en mattbeklädd trappa.

Storstädning

Storstädning bör ske återkommande under året vilket minst innefattar två gånger per år. Storstädningen ska omfatta golv, inredning, väggar med grov struktur, högt belägna ytor, belysningsarmaturer, ventilationsdon, textil inredning och golv. Vid tillsyn har det noterats damm ovan på högt belägna skåp vilket indikerar brister i den städning som genomförs.

Motivering

Avdelningen Miljö- och hälsoskydd bedömer därmed att städningen på skolorna har sådana brister så att det kan innebära en risk för olägenhet för människors hälsa. Det är därför befogat att besluta om ett föreläggande med krav på åtgärder för att städningen ska förbättras. Städintervallen utökas så att synligt damm och smuts på öppna ytor och i hörn och mer svåråtkomliga utrymmen där elever vistas mer än tillfälligt inte förekommer. Avdelningen för Miljö- och hälsoskydd bedömer att skolan inte har en sådan begränsad belastning att det finns skäl att göra undantag från rekommendationerna om daglig städning och återkommande storstädning.

Tolvmannsskolans Ekonomiska förening har ansvaret för att se till att städningen utförs i tillräcklig omfattning. Det är viktigt att inomhusmiljön är bra även för barn som är känsligare än normalt, t.ex. allergiker. Kostnaden för att ändra rutinerna är rimlig i

förhållande till hälsonyttan för eleverna. Barn och ungdomar har skolplikt och tillbringar en stor del av sin tid i skolan. Skolans inomhus- och utomhusmiljö är därför viktig för barnens hälsa och välbefinnande. Barn kan oftast inte heller välja sin vistelsemiljö, utan är beroende av att vuxna säkerställer att miljön i skolan är bra och inte påverkar elevernas hälsa negativt. Det är av särskilt stor betydelse att värna om miljöer som barn vistas i eftersom de är att betrakta som en extra känslig grupp. Försiktighetsprincipen i 2 kap. 3 § miljöbalken ska därför alltid tillämpas.

Sammanfattningsvis, med hänsyn till elevernas hälsa och den höga förekomsten av allergier och astma bland barn och ungdomar idag, att det är en rimlig skyddsåtgärd med enligt 2 kap. 3 och 7 §§ miljöbalken att skolans städintervall ska uppfylla ställda krav i detta beslut som baseras på rekommendationerna i det allmänna rådet. Försiktighetsprincipen i miljöbalken ska tillämpas.

Lagstöd

Enligt miljöbalken 26 kap. 9 § får en tillsynsmyndighet meddela de förelägganden och förbud som behövs i ett enskilt fall för att balken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska efterlevas. Mer ingripande åtgärder än vad som behövs i det enskilda fallet får inte tillgripas.

Enligt miljöbalkens 2 kap. 2 § ska alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till verksamhetens eller åtgärdens art och omfattning för att skydda människors hälsa och miljön mot skada eller olägenhet.

I miljöbalken 2 kap. 3 § anges att alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet ska utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. I samma syfte ska vid yrkesmässig verksamhet bästa möjliga teknik användas. Dessa försiktighetsmått ska vidtas så snart det finns skäl att anta att en verksamhet kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

I miljöbalken 2 kap. 7 § anges att kraven på hänsyn enligt 2 kap. 6 §§ gäller i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning ska särskilt beaktas nyttan av skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder.

Enligt miljöbalken 9 kap. 9 § ska lokaler för allmänna ändamål, t ex skolor, brukas på

ett sådant sätt att olägenhet för människors hälsa inte uppkommer. Ägare eller nyttjanderättshavare till berörd egendom ska vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att hindra uppkomsten av eller undanröja olägenheter för människors hälsa. Med olägenhet för människors hälsa avses enligt miljöbalken 9 kap. 3 § en störning som enligt medicinsk eller hygienisk bedömning kan påverka hälsan menligt och som inte är ringa eller helt tillfällig. Särskild hänsyn ska tas till personer som är något känsligare än normalt, till exempel allergiker.

§ 16 Föreläggande om att vidta åtgärder gällande städning på Grans Naturbruksgymnasium

Diari nr 24MTN71

Beslut

Miljö- och tillsynsnämnden beslutar att förelägga Barn- och utbildningsnämnden, Piteå kommun med organisationsnummer 212000– 2759 att vidta följande åtgärder för Grans Naturbruksgymnasium:

1. Upprätta och införa rutiner så att lokaler som används stadigvarande av eleverna, som till exempel klassrum, grupprum, fritidsrum och korridorer städas varje dag som verksamhet bedrivs i lokalerna. Städningen ska omfatta följande:
  - a. Daglig rengöring av lättåtkomliga ytor, som till exempel bord, stolar, bänkar, hyllor och fönsterbrädor.
  - b. Daglig dammsugning av stoppade möbler med tygklädsel.

Åtgärder för att uppfylla punkten ska vara vidtagen och skriftligen redovisad till Miljö- och tillsynsnämnden senast den 27 februari 2026. Redovisningen ska innehålla uppgifter om ansvarig för städningen och när den utförs.

Ärendebeskrivning

Avdelningen Miljö- och hälsoskydd har under år 2024 utfört tillsyn på samtliga skolor i Piteå kommun. Syftet med tillsynen var att kontrollera att verksamheten har bra rutiner för städning för att säkerställa att människors hälsa inte utsätts för olägenhet. Skolorna har besökts vid ett tillfälle för att bedöma om den städning som utförts på skolan är tillräcklig. Tillsynsbesöket genomfördes obokat utan att veta om städning nyss genomförts eller inte. Vid besöket kontrollerades inte samtliga av skolan lokaler utan ett urval av lokalerna. Till stöd för bedömningen av städningen ligger Miljöbalken och Folkhälsomyndighetens allmänna råd om städning i skolor, förskolor, fritidshem och öppen fritidsverksamhet. Frekvensen för städning bör anpassas till den belastning som lokalerna utsätts för av elever, barn, personal och verksamhet. Lokaler för barn och unga bör städas på sådant sätt att damm inte ansamlas. Mer information om städning i skolor finns i bilaga.

Tillsynsbesöket på Grans naturbruksgymnasium skedde den 29 april 2024. Vid tillsynen kontrollerades följande punkter utan anmärkning, städning av:

- Dekorationer
- Hygienutrymmen
- Belamrade ytor

- Storstädning

De punkter som kontrollerats utan avvikelser tas inte upp i detta föreläggande. Den städning som hade utförts vid tillsynstillfället var tillräcklig, inga krav på åtgärder ställs. Det är upp till verksamheten att se till så att den städning som utförs på skolor är minst enligt de intervall som anges i de allmänna råden.

Följande punkter kontrollerades med anmärkning, städning av:

- Lättåtkomliga ytor
- Stoppade möbler, mattor och andra textilier

Lättåtkomliga ytor, stoppade möbler

Exempel på lättåtkomliga ytor är t.ex. golv, bord, bänkar, stolar, stoppade möbler och mattor, samt ytor som man ofta tar i med händerna, som t.ex. handtag och lysknappar. Intervallet för städning av dessa ytor bör anpassas till Folkhälsomyndighetens allmänna råd om städning, daglig städning. Vid tillsynsbesöket noterades att det inte är tillräckligt städade ovanpå skåp och i soffor. Efter tillsynsbesöket skickades en inspektionsrapport till rektor. I inspektionsrapporten kommunicerades föreläggande om att åtgärda bristande städning.

Motivering

Avdelningen Miljö- och hälsoskydd bedömer därmed att städningen på skolorna har sådana brister så att det kan innebära en risk för olägenhet för människors hälsa. Det är därför befogat att besluta om ett föreläggande med krav på åtgärder för att städningen ska förbättras. Städintervallen utökas så att synligt damm och smuts på öppna ytor och i hörn och mer svåråtkomliga utrymmen där elever vistas mer än tillfälligt inte förekommer. Avdelningen för Miljö- och hälsoskydd bedömer att skolan inte har en sådan begränsad belastning att det finns skäl att göra undantag från rekommendationerna om daglig städning och återkommande storstädning. Barn- och utbildningsnämnden har ansvaret för att se till att städningen utförs i tillräcklig omfattning. Det är viktigt att inomhusmiljön är bra även för barn som är känsligare än normalt, t.ex. allergiker. Kostnaden för att ändra rutinerna är rimlig i förhållande till hälsonyttan för eleverna. Barn och ungdomar har skolplikt och tillbringar en stor del av sin tid i skolan. Skolans inomhus- och utomhusmiljö är därför viktig för barnens hälsa och välbefinnande. Barn kan oftast inte heller välja sin vistelsemiljö, utan är beroende av att vuxna säkerställer att miljön i skolan är bra och inte påverkar elevernas hälsa negativt. Det är av särskilt stor betydelse att värna om miljöer som barn vistas i eftersom de är att betrakta som en extra känslig grupp. Försiktighetsprincipen i 2 kap. 3 § miljöbalken ska därför alltid tillämpas.

Sammanfattningsvis, med hänsyn till elevernas hälsa och den höga förekomsten av allergier och astma bland barn och ungdomar idag, att det är en rimlig skyddsåtgärd med enligt 2 kap. 3 och 7 §§ miljöbalken att skolans städintervall ska uppfylla ställda krav i detta beslut som baseras på rekommendationerna i det allmänna rådet. Försiktighetsprincipen i miljöbalken ska tillämpas.

Lagstöd

Enligt miljöbalken 26 kap. 9 § får en tillsynsmyndighet meddela de förelägganden och förbud som behövs i ett enskilt fall för att balken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska efterlevas. Mer ingripande åtgärder än vad som behövs i det enskilda fallet får inte tillgripas.

Enligt miljöbalkens 2 kap. 2 § ska alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till verksamhetens eller åtgärdens art och omfattning för att skydda människors hälsa och miljön mot skada eller olägenhet.

I miljöbalken 2 kap. 3 § anges att alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet ska utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. I samma syfte ska vid yrkesmässig verksamhet bästa möjliga teknik användas. Dessa försiktighetsmått ska vidtas så snart det finns skäl att anta att en verksamhet kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

I miljöbalken 2 kap. 7 § anges att kraven på hänsyn enligt 2 kap. 6 §§ gäller i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning ska särskilt beaktas nyttan av skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder.

Enligt miljöbalken 9 kap. 9 § ska lokaler för allmänna ändamål, t ex skolor, brukas på ett sådant sätt att olägenhet för människors hälsa inte uppkommer. Ägare eller nyttjanderättshavare till berörd egendom ska vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att hindra uppkomsten av eller undanröja olägenheter för människors hälsa. Med olägenhet för människors hälsa avses enligt miljöbalken 9 kap. 3 § en störning som enligt medicinsk eller hygienisk bedömning kan påverka hälsan menligt och som inte är ringa eller helt tillfällig. Särskild hänsyn ska tas till personer som är något känsligare än normalt, till exempel allergiker.

§ 17 Föreläggande om att vidta åtgärder gällande städning på Strömbackaskolan

Diarienumr 24MTN72

Beslut

Miljö- och tillsynsnämnden beslutar att förelägga Barn- och utbildningsnämnden, Piteå kommun med organisationsnummer 212000– 2759 att vidta följande åtgärder för Strömbackaskolan:

1. Upprätta och införa rutiner så att lokaler som används stadigvarande av eleverna, som till exempel klassrum, gruppum, fritidsrum och korridorer städas varje dag som verksamhet bedrivs i lokalerna. Städningen ska omfatta följande:
  - a. Daglig rengöring av golv.
  - b. Daglig rengöring av lättåtkomliga ytor, som till exempel bord, stolar, bänkar, hyllor och fönsterbrädor.
  - c. Daglig dammsugning av stoppade möbler med tygklädsel.
  - d. Daglig dammsugning av mattor.
  - e. Daglig rengöring av ytor som man ofta tar i med händerna, som till exempel dörrhandtag och strömbrytare.
2. Upprätta och införa rutiner så att storstädning sker minst två gånger per år i samtliga utrymmen där elever vistas. Vid varje tillfälle ska storstädningen minst omfatta rengöring av golv, inredning, väggar med grov struktur, högt belägna ytor, belysningsarmaturer, utvändigt rengöring av ventilationsdon och golvbrunnar.
3. Upprätta och införa rutiner så att hygienutrymmen, som t.ex. toaletter, skötrum och duschrum, städas dagligen, en till flera gånger.

Åtgärder för att uppfylla punkterna 1–3 ska vara vidtagna och skriftligen redovisade till Miljö- och tillsynsnämnden senast den 27 februari 2026. Redovisningen ska innehålla uppgifter om ansvarig för städningen och när den utförs.

Ärendebeskrivning

Avdelningen Miljö- och hälsoskydd har under år 2024 utfört tillsyn på samtliga skolor i Piteå kommun. Syftet med tillsynen var att kontrollera att verksamheten har bra rutiner för städning för att säkerställa att människors hälsa inte utsätts för olägenhet. Skolorna har besökts vid ett tillfälle för att bedöma om den städning som utförts på skolan är tillräcklig. Tillsynsbesöket genomfördes obokat utan att veta om städning nyss genomförts eller inte. Vid besöket kontrollerades inte samtliga av skolans lokaler utan ett urval av lokalerna. Till stöd för bedömningen av städningen ligger Miljöbalken och Folkhälsomyndighetens allmänna råd om städning i skolor, förskolor,

fritidshem och öppen fritidsverksamhet. Frekvensen för städning bör anpassas till den belastning som lokalerna utsätts för av elever, barn, personal och verksamhet. Lokaler för barn och unga bör städas på sådant sätt att damm inte ansamlas. Mer information om städning i skolor finns i bilaga.

Tillsynsbesöket på Strömbäckskolan skedde den 14 mars 2024. Vid tillsynen kontrollerades följande punkter utan anmärkning, städning av:

- Dekorationer
- Belamrade ytor

De punkter som kontrollerats utan avvikelser tas inte upp i detta föreläggande. Den städning som hade utförts vid tillsynstillfället var tillräcklig, inga krav på åtgärder ställs. Det är upp till verksamheten att se till så att den städning som utförs på skolor är minst enligt de intervall som anges i de allmänna råden.

Följande punkter kontrollerades med anmärkning, städning av:

- Lättåtkomliga ytor
- Stoppade möbler, mattor och andra textilier
- Storstädning
- Hygienutrymmen

Lättåtkomliga ytor samt stoppade möbler

Exempel på lättåtkomliga ytor är t.ex. golv, bord, bänkar, stolar, stoppade möbler och mattor, samt ytor som man ofta tar i med händerna, som t.ex. handtag och lysknappar. Intervall för städning av dessa ytor bör anpassas till Folkhälsomyndighetens allmänna råd om städning, daglig städning. Vid tillsynsbesöket noterades att det inte är tillräckligt städade på dörrar och dörrhandtag, ovanpå skåp, textila möbler, golv, hyllor och fönsterbrädor.

Storstädning

Storstädning bör ske återkommande under året vilket minst innefattar två gånger per år. Storstädningen ska omfatta golv, inredning, väggar med grov struktur, högt belägna ytor, belysningsarmaturer, ventilationsdon, textil inredning och golv. Vid tillsyn har det noterats damm på högre belägna ytor som på taklampor, ventilation, lister och tavelramar. På platser som är svåråtkomliga och högre belägna var det svårt att avgöra mängden damm.

Städning av hygienutrymmen

Städning av hygienutrymmen bör anpassas till belastningen men genomföras minst en

gång per dag. Vid tillsynsbesöket noterades bristande städning av golv i hygienutrymmen. Vid tillsyn noterades att de toaletter som används frekvent (till exempel närmast matsalen) är smutsiga på golvet och speglarna. Efter tillsynsbesöket skickades en inspektionsrapport till rektor. I inspektionsrapporten kommunicerades föreläggande om att åtgärda bristande städning.

Motivering

Avdelningen Miljö- och hälsoskydd bedömer därmed att städningen på skolorna har sådana brister så att det kan innebära en risk för olägenhet för människors hälsa. Det är därför befogat att besluta om ett föreläggande med krav på åtgärder för att städningen ska förbättras. Städintervallen utökas så att synligt damm och smuts på öppna ytor och i hörn och mer svåråtkomliga utrymmen där elever vistas mer än tillfälligt inte förekommer. Avdelningen för Miljö- och hälsoskydd bedömer att skolan inte har en sådan begränsad belastning att det finns skäl att göra undantag från rekommendationerna om daglig städning och återkommande storstädning. Barn- och utbildningsnämnden har ansvaret för att se till att städningen utförs i tillräcklig omfattning. Det är viktigt att inomhusmiljön är bra även för barn som är känsligare än normalt, t.ex. allergiker. Kostnaden för att ändra rutinerna är rimlig i förhållande till hälsonyttan för eleverna. Barn och ungdomar har skolplikt och tillbringar en stor del av sin tid i skolan. Skolans inomhus- och utomhusmiljö är därför viktig för barnens hälsa och välbefinnande. Barn kan oftast inte heller välja sin vistelsemiljö, utan är beroende av att vuxna säkerställer att miljön i skolan är bra och inte påverkar elevernas hälsa negativt. Det är av särskilt stor betydelse att värna om miljöer som barn vistas i eftersom de är att betrakta som en extra känslig grupp. Försiktighetsprincipen i 2 kap. 3 § miljöbalken ska därför alltid tillämpas.

Sammanfattningsvis, med hänsyn till elevernas hälsa och den höga förekomsten av allergier och astma bland barn och ungdomar idag, att det är en rimlig skyddsåtgärd med enligt 2 kap. 3 och 7 §§ miljöbalken att skolans städintervall ska uppfylla ställda krav i detta beslut som baseras på rekommendationerna i det allmänna rådet. Försiktighetsprincipen i miljöbalken ska tillämpas.

Lagstöd

Enligt miljöbalken 26 kap. 9 § får en tillsynsmyndighet meddela de förelägganden och förbud som behövs i ett enskilt fall för att balken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska efterlevas. Mer ingripande åtgärder än vad som behövs i det enskilda fallet får inte tillgripas.

Enligt miljöbalkens 2 kap. 2 § ska alla som bedriver eller avser att bedriva en

verksamhet eller vidta en åtgärd skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till verksamhetens eller åtgärdens art och omfattning för att skydda människors hälsa och miljön mot skada eller olägenhet.

I miljöbalken 2 kap. 3 § anges att alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet ska utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. I samma syfte ska vid yrkesmässig verksamhet bästa möjliga teknik användas. Dessa försiktighetsmått ska vidtas så snart det finns skäl att anta att en verksamhet kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

I miljöbalken 2 kap. 7 § anges att kraven på hänsyn enligt 2 kap. 6 §§ gäller i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning ska särskilt beaktas nyttan av skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder.

Enligt miljöbalken 9 kap. 9 § ska lokaler för allmänna ändamål, t ex skolor, brukas på ett sådant sätt att olägenhet för människors hälsa inte uppkommer. Ägare eller nyttjanderättshavare till berörd egendom ska vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att hindra uppkomsten av eller undanröja olägenheter för människors hälsa. Med olägenhet för människors hälsa avses enligt miljöbalken 9 kap. 3 § en störning som enligt medicinsk eller hygienisk bedömning kan påverka hälsan menligt och som inte är ringa eller helt tillfällig. Särskild hänsyn ska tas till personer som är något känsligare än normalt, till exempel allergiker.

§ 18 Föreläggande om att vidta åtgärder gällande städning på Kottens förskola

Diariennr 24MTN73

Beslut

Miljö- och tillsynsnämnden beslutar att förelägga Föräldrakooperativet KOTTEN ek. för. med organisationsnummer 716415-9183 att vidta följande åtgärder för Kottens förskola:

1. Upprätta och införa rutiner så att lokaler som används stadigvarande av barn, som till exempel lekrum, grupprum, vilorum och korridorer städas varje dag som verksamhet bedrivs i lokalerna. Städningen ska minst omfatta följande:
  - a. Daglig rengöring av golv.
  - b. Daglig rengöring av lättåtkomliga ytor, som till exempel bord, stolar, bänkar, hyllor och fönsterbrädor.
2. Upprätta och införa rutiner så att belamrade ytor i lokaler som används stadigvarande av barn städas med ett sådant intervall att damm inte ansamlas.
3. Upprätta och införa rutiner så att storstädning sker minst två gånger per år i samtliga utrymmen där barn vistas. Vid varje tillfälle ska storstädningen minst omfatta rengöring av golv, inredning, väggar med grov struktur, högt belägna ytor, belysningsarmaturer, utvändigt rengöring av ventilationsdon och golvbrunnar.

Åtgärder för att uppfylla punkterna 1–3 ska vara vidtagna och skriftligen redovisade till Miljö- och tillsynsnämnden senast den 27 februari 2026. Redovisningen ska innehålla uppgifter om ansvarig för städningen och när den utförs.

Ärendebeskrivning

Avdelningen Miljö- och hälsoskydd har under år 2024 utfört tillsyn på samtliga förskolor i Piteå kommun. Syftet med tillsynen var att kontrollera att verksamheten har bra rutiner för städning för att säkerställa att människors hälsa inte utsätts för olägenhet. Förskolorna har besökts vid ett tillfälle för att bedöma om den städning som utförts på förskolan är tillräcklig. Tillsynsbesöket genomfördes obokat utan att veta om städning nyss genomförts eller inte. Vid besöket kontrollerades inte samtliga av förskolans lokaler utan ett urval av lokalerna. Till stöd för bedömningen ligger Miljöbalken och Folkhälsomyndighetens allmänna råd om städning i skolor, förskolor, fritidshem och öppen fritidsverksamhet. Frekvensen för städning bör anpassas till den belastning som lokalerna utsätts för av barn, personal och verksamhet. Lokaler för barn och unga bör städas på sådant sätt att damm inte ansamlas. Mer information om

städning i förskolor finns i bilaga.

Tillsynsbesöket på Kottens förskola skedde den 18 mars 2024. Vid tillsynen kontrollerades följande punkter utan anmärkning, städning av:

- Hygienutrymmen
- Stoppade möbler, mattor och andra textilier
- Dekorationer

De punkter som kontrollerats utan avvikelser tas inte upp i detta föreläggande. Den städning som hade utförts vid tillsynstillfället var tillräcklig, inga krav på åtgärder ställs. Det är upp till verksamheten att se till så att den städning som utförs på skolor är minst enligt de intervall som anges i de allmänna råden.

Följande punkter kontrollerades med anmärkning, städning av:

- Lättåtkomliga ytor
- Belamrade ytor
- Storstädning

Lättåtkomliga ytor

Exempel på lättåtkomliga ytor är t.ex. golv, bord, bänkar, stolar, stoppade möbler och mattor, samt ytor som man ofta tar i med händerna, som t.ex. handtag och lysknappar. Vid tillsynstillfället har det dokumenterats bristande städning av bokhyllor samt vid golvlister. Intervall för städning av dessa ytor bör anpassas till Folkhälsomyndighetens allmänna råd om städning, daglig städning.

Belamrade ytor

Till belamrade ytor räknas horisontella ytor med exempelvis inredning och utbildningsmaterial. Denna typ av yta bör begränsas och förvaras i stängbara skåp. Vid tillsynstillfället har det noterats damm på hyllor.

Storstädning

Storstädning bör ske återkommande under året vilket minst innefattar två gånger per år. Storstädningen ska omfatta golv, inredning, väggar med grov struktur, högt belägna ytor, belysningsarmaturer, ventilationsdon, textil inredning och golv. Vid tillsyn har det noterats damm och smutts på dessa ytor som exempelvis lampskärmar. Efter tillsynsbesöket skickades en inspektionsrapport till rektor. I inspektionsrapporten kommunicerades föreläggande om att åtgärda bristande städning.

Motivering

Avdelningen Miljö- och hälsoskydd bedömer därmed att städningen på förskolan har sådana brister så att det kan innebära en risk för olägenhet för människors hälsa. Det är därför befogat att besluta om ett föreläggande med krav på åtgärder för att städningen ska förbättras. Städintervallen utökas så att synligt damm och smuts på öppna ytor och i hörn och mer svåråtkomliga utrymmen där barn vistas mer än tillfälligt inte förekommer. Avdelningen för Miljö- och hälsoskydd bedömer att förskolan inte har en sådan begränsad belastning att det finns skäl att göra undantag från rekommendationerna om daglig städning och återkommande storstädning.

Föräldrakooperativet KOTTEN har ansvaret för att se till att städningen utförs i tillräcklig omfattning. Det är viktigt att inomhusmiljön är bra även för barn som är känsligare än normalt, t.ex. allergiker. Kostnaden för att ändra rutinerna är rimlig i förhållande till hälsonyttan för barnen. Barn tillbringar en stor del av sin tid i förskolan. Inomhus- och utomhusmiljö är därför viktig för barnens hälsa och välbefinnande. Barn kan oftast inte heller välja sin vistelsemiljö, utan är beroende av att vuxna säkerställer att miljön i förskolan är bra och inte påverkar barnens hälsa negativt. Det är av särskilt stor betydelse att värna om miljöer som barn vistas i eftersom de är att betrakta som en extra känslig grupp. Försiktighetsprincipen i 2 kap. 3 § miljöbalken ska därför alltid tillämpas. Sammanfattningsvis, med hänsyn till barnens hälsa och den höga förekomsten av allergier och astma bland barn och ungdomar idag, att det är en rimlig skyddsåtgärd med enligt 2 kap. 3 och 7 §§ miljöbalken att förskolans städintervall ska uppfylla ställda krav i detta beslut som baseras på rekommendationerna i det allmänna rådet. Försiktighetsprincipen i miljöbalken ska tillämpas.

Lagstöd

Enligt miljöbalken 26 kap. 9 § får en tillsynsmyndighet meddela de förelägganden och förbud som behövs i ett enskilt fall för att balken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska efterlevas. Mer ingripande åtgärder än vad som behövs i det enskilda fallet får inte tillgripas.

Enligt miljöbalkens 2 kap. 2 § ska alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till verksamhetens eller åtgärdens art och omfattning för att skydda människors hälsa och miljön mot skada eller olägenhet.

I miljöbalken 2 kap. 3 § anges att alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet ska utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att

verksamheten medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. I samma syfte ska vid yrkesmässig verksamhet bästa möjliga teknik användas. Dessa försiktighetsmått ska vidtas så snart det finns skäl att anta att en verksamhet kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

I miljöbalken 2 kap. 7 § anges att kraven på hänsyn enligt 2 kap. 6 §§ gäller i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning ska särskilt beaktas nyttan av skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder.

Enligt miljöbalken 9 kap. 9 § ska lokaler för allmänna ändamål, t ex förskolor, brukas på ett sådant sätt att olägenhet för människors hälsa inte uppkommer. Ägare eller nyttjanderättshavare till berörd egendom ska vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att hindra uppkomsten av eller undanröja olägenheter för människors hälsa. Med olägenhet för människors hälsa avses enligt miljöbalken 9 kap. 3 § en störning som enligt medicinsk eller hygienisk bedömning kan påverka hälsan menligt och som inte är ringa eller helt tillfällig. Särskild hänsyn ska tas till personer som är något känsligare än normalt, till exempel allergiker.

§ 19 Föreläggande om att vidta åtgärder gällande städning på I Ur och Skur Forsens förskola

Diariennr 24MTN74

Beslut

Miljö- och tillsynsnämnden beslutar att förelägga Fastighetsbolaget Sikforsbygden AB med organisationsnummer 556613-8151 att vidta följande åtgärder för I Ur och Skur Forsens förskola:

1. Upprätta och införa rutiner så att belamrade ytor samt dekorationer i lokaler som används stadigvarande av barn städas med ett sådant intervall att damm inte ansamlas.

Åtgärder för att uppfylla punkten ska vara vidtagen och skriftligen redovisad till Miljö- och tillsynsnämnden senast den 27 februari 2026. Redovisningen ska innehålla uppgifter om ansvarig för städningen och när den utförs.

Ärendebeskrivning

Avdelningen Miljö- och hälsoskydd har under år 2024 utfört tillsyn på samtliga förskolor i Piteå kommun. Syftet med tillsynen var att kontrollera att verksamheten har bra rutiner för städning för att säkerställa att människors hälsa inte utsätts för olägenhet. Förskolorna har besökts vid ett tillfälle för att bedöma om den städning som utförts på förskolan är tillräcklig. Tillsynsbesöket genomfördes obokat utan att veta om städning nyss genomförts eller inte. Vid besöket kontrollerades inte samtliga av förskolans lokaler utan ett urval av lokalerna. Till stöd för bedömningen ligger Miljöbalken och Folkhälsomyndighetens allmänna råd om städning i skolor, förskolor, fritidshem och öppen fritidsverksamhet. Frekvensen för städning bör anpassas till den belastning som lokalerna utsätts för av barn, personal och verksamhet. Lokaler för barn och unga bör städas på sådant sätt att damm inte ansamlas. Mer information om städning i förskolor finns i bilaga.

Tillsynsbesöket på I Ur och Skur Forsens förskola skedde den 26 mars 2024. Vid tillsynen kontrollerades följande punkter utan anmärkning, städning av:

- Hygienutrymmen
- Storstädning
- Lättåtkomliga ytor
- Stoppade möbler, mattor och andra textilier

De punkter som kontrollerats utan avvikelser tas inte upp i detta föreläggande. Den städning som hade utförts vid tillsynstillfället var tillräcklig, inga krav på åtgärder ställs. Det är upp till verksamheten att se till så att den städning som utförs på skolor är minst enligt de intervall som anges i de allmänna råden.

Följande punkter kontrollerades med anmärkning, städning av:

- Belamrade ytor
- Dekorationer

Belamrade ytor och dekorationer

Till belamrade ytor räknas horisontella ytor med exempelvis inredning, leksaker och utbildningsmaterial. Denna typ av yta bör begränsas och förvaras i stängbara skåp. Vid tillsynstillfället har det noterats damm på både belamrade ytor och dekorationer. Efter tillsynsbesöket skickades en inspektionsrapport till rektor. I inspektionsrapporten kommunicerades föreläggande om att åtgärda bristande städning.

Motivering

Avdelningen Miljö- och hälsoskydd bedömer därmed att städningen på förskolorna har sådana brister så att det kan innebära en risk för olägenhet för människors hälsa. Det är därför befogat att besluta om ett föreläggande med krav på åtgärder för att städningen ska förbättras. Städintervallen utökas så att synligt damm och smuts på öppna ytor och i hörn och mer svåråtkomliga utrymmen där barn vistas mer än tillfälligt inte förekommer. Avdelningen Miljö- och hälsoskydd bedömer att förskolan inte har en sådan begränsad belastning att det finns skäl att göra undantag från rekommendationerna om daglig städning och återkommande storstädning.

Fastighetsbolaget Sikforsbygden AB har ansvaret för att se till att städningen utförs i tillräcklig omfattning. Det är viktigt att inomhusmiljön är bra även för barn som är känsligare än normalt, t.ex. allergiker. Kostnaden för att ändra rutinerna är rimlig i förhållande till hälsoytan för barnen. Barn tillbringar en stor del av sin tid i förskolan. Inomhus- och utomhusmiljö är därför viktig för barnens hälsa och välbefinnande. Barn kan oftast inte heller välja sin vistelsemiljö, utan är beroende av att vuxna säkerställer att miljön i förskolan är bra och inte påverkar barnens hälsa negativt. Det är av särskilt stor betydelse att värna om miljöer som barn vistas i eftersom de är att betrakta som en extra känslig grupp. Försiktighetsprincipen i 2 kap. 3 § miljöbalken ska därför alltid tillämpas. Sammanfattningsvis, med hänsyn till barnens hälsa och den höga förekomsten av allergier och astma bland barn och ungdomar idag, att det är en rimlig skyddsåtgärd med enligt 2 kap. 3 och 7 §§ miljöbalken att förskolans städintervall ska uppfylla ställda krav i detta beslut som baseras på rekommendationerna i det allmänna rådet. Försiktighetsprincipen i

miljöbalken ska tillämpas.

Lagstöd

Enligt miljöbalken 26 kap. 9 § får en tillsynsmyndighet meddela de förelägganden och förbud som behövs i ett enskilt fall för att balken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska efterlevas. Mer ingripande åtgärder än vad som behövs i det enskilda fallet får inte tillgripas.

Enligt miljöbalkens 2 kap. 2 § ska alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till verksamhetens eller åtgärdens art och omfattning för att skydda människors hälsa och miljön mot skada eller olägenhet.

I miljöbalken 2 kap. 3 § anges att alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet ska utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. I samma syfte ska vid yrkesmässig verksamhet bästa möjliga teknik användas. Dessa försiktighetsmått ska vidtas så snart det finns skäl att anta att en verksamhet kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

I miljöbalken 2 kap. 7 § anges att kraven på hänsyn enligt 2 kap. 6 §§ gäller i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning ska särskilt beaktas nyttan av skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder.

Enligt miljöbalken 9 kap. 9 § ska lokaler för allmänna ändamål, t ex förskolor, brukas på ett sådant sätt att olägenhet för människors hälsa inte uppkommer. Ägare eller nyttjanderättshavare till berörd egendom ska vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att hindra uppkomsten av eller undanröja olägenheter för människors hälsa. Med olägenhet för människors hälsa avses enligt miljöbalken 9 kap. 3 § en störning som enligt medicinsk eller hygienisk bedömning kan påverka hälsan menligt och som inte är ringa eller helt tillfällig. Särskild hänsyn ska tas till personer som är något känsligare än normalt, till exempel allergiker.

§ 20 Föreläggande om att vidta åtgärder gällande städning på I Ur och Skur Tallkottens Förskola

Diariennr 24MTN75

Beslut

Miljö- och tillsynsnämnden beslutar att förelägga I Ur och Skur Tallkottens förskola ek. för. med organisationsnummer 769619–4682 att vidta följande åtgärder för I Ur och Skur Tallkottens förskola:

1. Upprätta och införa rutiner så att storstädning sker minst två gånger per år i samtliga utrymmen där elever vistas. Vid varje tillfälle ska storstädningen minst omfatta rengöring av golv, inredning, väggar med grov struktur, högt belägna ytor, belysningsarmaturer, utvändigt rengöring av ventilationsdon och golvbrunnar.

Åtgärder för att uppfylla punkten ska vara vidtagen och skriftligen redovisad till Miljö- och tillsynsnämnden senast den 27 februari 2026. Redovisningen ska innehålla uppgifter om ansvarig för städningen och när den utförs.

Ärendebeskrivning

Avdelningen Miljö- och hälsoskydd har under år 2024 utfört tillsyn på samtliga förskolor i Piteå kommun. Syftet med tillsynen var att kontrollera att verksamheten har bra rutiner för städning för att säkerställa att människors hälsa inte utsätts för olägenhet. Förskolorna har besökts vid ett tillfälle för att bedöma om den städning som utförts på förskolan är tillräcklig. Tillsynsbesöket genomfördes obokat utan att veta om städning nyss genomförts eller inte. Vid besöket kontrollerades inte samtliga av förskolans lokaler utan ett urval av lokalerna. Till stöd för bedömningen ligger Miljöbalken och Folkhälsomyndighetens allmänna råd om städning i skolor, förskolor, fritidshem och öppen fritidsverksamhet. Frekvensen för städning bör anpassas till den belastning som lokalerna utsätts för av barn, personal och verksamhet. Lokaler för barn och unga bör städas på sådant sätt att damm inte ansamlas. Mer information om städning i förskolor finns i bilaga.

Tillsynsbesöket på I Ur och Skur Tallkottens förskola skedde den 16 april 2024. Vid tillsynen kontrollerades följande punkter utan anmärkning, städning av:

- Hygienutrymmen
- Lättåtkomliga ytor
- Stoppade möbler, mattor och andra textilier
- Belamrade ytor
- Dekorationer

De punkter som kontrollerats utan avvikelser tas inte upp i detta föreläggande. Den städning som hade utförts vid tillsynstillfället var tillräcklig, inga krav på åtgärder ställs. Det är upp till verksamheten att se till så att den städning som utförs på skolor är minst enligt de intervall som anges i de allmänna råden.

Följande punkter kontrollerades med anmärkning, städning av:

- Storstädning

Storstädning

Storstädning bör ske återkommande under året vilket minst innefattar två gånger per år. Storstädningen ska omfatta golv, inredning, väggar med grov struktur, högt belägna ytor, belysningsarmaturer, ventilationsdon, textil inredning och golv. Vid tillsyn har det noterats damm på höghöjdsytor, bland annat på en takprojektor och ventilationsrör i hallen. Efter tillsynsbesöket skickades en inspektionsrapport till rektor. I inspektionsrapporten kommunicerades föreläggande om att åtgärda bristande städning.

Motivering

Avdelningen Miljö- och hälsoskydd bedömer därmed att städningen på förskolan har sådana brister så att det kan innebära en risk för olägenhet för människors hälsa. Det är därför befogat att besluta om ett föreläggande med krav på åtgärder för att städningen ska förbättras. Städintervallen utökas så att synligt damm och smuts på öppna ytor och i hörn och mer svåråtkomliga utrymmen där barn vistas mer än tillfälligt inte förekommer. Avdelningen Miljö- och hälsoskydd bedömer att förskolan inte har en sådan begränsad belastning att det finns skäl att göra undantag från rekommendationerna om daglig städning och återkommande storstädning. I Ur och Skur Tallkottens förskola ek. för. har ansvaret för att se till att städningen utförs i tillräcklig omfattning. Det är viktigt att inomhusmiljön är bra även för barn som är känsligare än normalt, t.ex. allergiker. Kostnaden för att ändra rutinerna är rimlig i förhållande till hälsonyttan för barnen. Barn tillbringar en stor del av sin tid i förskolan. Inomhus- och utomhusmiljö är därför viktig för barnens hälsa och välbefinnande. Barn kan oftast inte heller välja sin vistelsemiljö, utan är beroende av att vuxna säkerställer att miljön i förskolan är bra och inte påverkar barnens hälsa negativt. Det är av särskilt stor betydelse att värna om miljöer som barn vistas i eftersom de är att betrakta som en extra känslig grupp. Försiktighetsprincipen i 2 kap. 3 § miljöbalken ska därför alltid tillämpas. Sammanfattningsvis, med hänsyn till barnens hälsa och den höga förekomsten av allergier och astma bland barn och ungdomar idag, att det är en rimlig skyddsåtgärd med enligt 2 kap. 3 och 7 §§ miljöbalken att förskolans städintervall ska uppfylla ställda krav i detta beslut som baseras på rekommendationerna i det allmänna rådet. Försiktighetsprincipen i

miljöbalken ska tillämpas.

Lagstöd

Enligt miljöbalken 26 kap. 9 § får en tillsynsmyndighet meddela de förelägganden och förbud som behövs i ett enskilt fall för att balken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska efterlevas. Mer ingripande åtgärder än vad som behövs i det enskilda fallet får inte tillgripas.

Enligt miljöbalkens 2 kap. 2 § ska alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till verksamhetens eller åtgärdens art och omfattning för att skydda människors hälsa och miljön mot skada eller olägenhet.

I miljöbalken 2 kap. 3 § anges att alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet ska utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. I samma syfte ska vid yrkesmässig verksamhet bästa möjliga teknik användas. Dessa försiktighetsmått ska vidtas så snart det finns skäl att anta att en verksamhet kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

I miljöbalken 2 kap. 7 § anges att kraven på hänsyn enligt 2 kap. 6 §§ gäller i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning ska särskilt beaktas nyttan av skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder.

Enligt miljöbalken 9 kap. 9 § ska lokaler för allmänna ändamål, t ex förskolor, brukas på ett sådant sätt att olägenhet för människors hälsa inte uppkommer. Ägare eller nyttjanderättshavare till berörd egendom ska vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att hindra uppkomsten av eller undanröja olägenheter för människors hälsa. Med olägenhet för människors hälsa avses enligt miljöbalken 9 kap. 3 § en störning som enligt medicinsk eller hygienisk bedömning kan påverka hälsan menligt och som inte är ringa eller helt tillfällig. Särskild hänsyn ska tas till personer som är något känsligare än normalt, till exempel allergiker.

§ 21 Föreläggande om att vidta åtgärder gällande städning på Krokofantens förskola

Diarienumr 24MTN76

Beslut

Miljö- och tillsynsnämnden beslutar att förelägga Krokofanten Ek. för. med organisationsnummer 769619-4682 att vidta följande åtgärder för Krokofantens förskola:

1. Upprätta och införa rutiner så att belamrade ytor samt dekorationer i lokaler som används stadigvarande av barn städas med ett sådant intervall att damm inte ansamlas.
2. Upprätta och införa rutiner så att storstädning sker minst två gånger per år i samtliga utrymmen där barn vistas. Vid varje tillfälle ska storstädningen minst omfatta rengöring av textil inredning.

Åtgärder för att uppfylla punkterna ska vara vidtagna och skriftligen redovisade till Miljö- och tillsynsnämnden senast den 27 februari 2026. Redovisningen ska innehålla uppgifter om ansvarig för städningen och när den utförs.

Ärendebeskrivning

Avdelningen Miljö- och hälsoskydd har under år 2024 utfört tillsyn på samtliga förskolor i Piteå kommun. Syftet med tillsynen var att kontrollera att verksamheten har bra rutiner för städning för att säkerställa att människors hälsa inte utsätts för olägenhet. Förskolorna har besökts vid ett tillfälle för att bedöma om den städning som utförts på förskolan är tillräcklig. Tillsynsbesöket genomfördes obokat utan att veta om städning nyss genomförts eller inte. Vid besöket kontrollerades inte samtliga av förskolans lokaler utan ett urval av lokalerna. Till stöd för bedömningen ligger Miljöbalken och Folkhälsomyndighetens allmänna råd om städning i skolor, förskolor, fritidshem och öppen fritidsverksamhet. Frekvensen för städning bör anpassas till den belastning som lokalerna utsätts för av barn, personal och verksamhet. Lokaler för barn och unga bör städas på sådant sätt att damm inte ansamlas. Mer information om städning i förskolor finns i bilaga.

Tillsynsbesöket på Krokofantens förskola skedde den 10 april 2024. Vid tillsynen kontrollerades följande punkter utan anmärkning, städning av:

- Hygienutrymmen
- Lättåtkomliga ytor
- Stoppade möbler, mattor och andra textilier

De punkter som kontrollerats utan avvikelser tas inte upp i detta föreläggande. Den städning som hade utförts vid tillsynstillfället var tillräcklig, inga krav på åtgärder ställs. Det är upp till verksamheten att se till så att den städning som utförs på skolor är minst enligt de intervall som anges i de allmänna råden.

Följande punkter kontrollerades med anmärkning, städning av:

- Belamrade ytor
- Dekorationer
- Storstädning

Belamrade ytor och dekorationer

Till belamrade ytor räknas horisontella ytor med exempelvis inredning, leksaker och utbildningsmaterial. Denna typ av yta bör begränsas och förvaras i stängbara skåp. Vid tillsynstillfället har det noterats damm på både belamrade ytor och dekorationer

Storstädning

Storstädning bör ske återkommande under året vilket minst innefattar två gånger per år. Storstädningen ska omfatta golv, inredning, väggar med grov struktur, högt belägna ytor, belysningsarmaturer, ventilationsdon, textil inredning och golv. Vid tillsyn har det noterats fläckar på textilier vilket indikerar brister i den städning som genomförs. Efter tillsynsbesöket skickades en inspektionsrapport till rektor. I inspektionsrapporten kommunicerades föreläggande om att åtgärda bristande städning.

Motivering

Avdelningen Miljö- och hälsoskydd bedömer därmed att städningen på förskolan har sådana brister så att det kan innebära en risk för olägenhet för människors hälsa. Det är därför befogat att besluta om ett föreläggande med krav på åtgärder för att städningen ska förbättras. Städintervallen utökas så att synligt damm och smuts på öppna ytor och i hörn och mer svåråtkomliga utrymmen där barn vistas mer än tillfälligt inte förekommer. Avdelningen Miljö- och hälsoskydd bedömer att förskolan inte har en sådan begränsad belastning att det finns skäl att göra undantag från rekommendationerna om daglig städning och återkommande storstädning.

Krokofanten Ek. för. har ansvaret för att se till att städningen utförs i tillräcklig omfattning. Det är viktigt att inomhusmiljön är bra även för barn som är känsligare än normalt, t.ex. allergiker. Kostnaden för att ändra rutinerna är rimlig i förhållande till hälsonyttan för barnen. Barn tillbringar en stor del av sin tid i förskolan. Inomhus- och utomhusmiljö är därför viktig för barnens hälsa och välbefinnande. Barn kan oftast inte heller välja sin vistelsemiljö, utan är beroende av att vuxna säkerställer att miljön i förskolan är bra och inte påverkar barnens hälsa negativt. Det är av särskilt stor betydelse att värna om miljöer som barn vistas i eftersom de är att betrakta som en

extra känslig grupp. Försiktighetsprincipen i 2 kap. 3 § miljöbalken ska därför alltid tillämpas. Sammanfattningsvis, med hänsyn till barnens hälsa och den höga förekomsten av allergier och astma bland barn och ungdomar idag, att det är en rimlig skyddsåtgärd med enligt 2 kap. 3 och 7 §§ miljöbalken att förskolans städintervall ska uppfylla ställda krav i detta beslut som baseras på rekommendationerna i det allmänna rådet. Försiktighetsprincipen i miljöbalken ska tillämpas.

Lagstöd

Enligt miljöbalken 26 kap. 9 § får en tillsynsmyndighet meddela de förelägganden och förbud som behövs i ett enskilt fall för att balken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska efterlevas. Mer ingripande åtgärder än vad som behövs i det enskilda fallet får inte tillgripas.

Enligt miljöbalkens 2 kap. 2 § ska alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till verksamhetens eller åtgärdens art och omfattning för att skydda människors hälsa och miljön mot skada eller olägenhet.

I miljöbalken 2 kap. 3 § anges att alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet ska utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. I samma syfte ska vid yrkesmässig verksamhet bästa möjliga teknik användas. Dessa försiktighetsmått ska vidtas så snart det finns skäl att anta att en verksamhet kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

I miljöbalken 2 kap. 7 § anges att kraven på hänsyn enligt 2 kap. 6 §§ gäller i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning ska särskilt beaktas nyttan av skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder.

Enligt miljöbalken 9 kap. 9 § ska lokaler för allmänna ändamål, t ex förskolor, brukas på ett sådant sätt att olägenhet för människors hälsa inte uppkommer. Ägare eller nyttjanderättshavare till berörd egendom ska vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att hindra uppkomsten av eller undanröja olägenheter för människors hälsa. Med olägenhet för människors hälsa avses enligt miljöbalken 9 kap. 3 § en störning som enligt medicinsk eller hygienisk bedömning kan påverka hälsan menligt och som inte är ringa eller helt tillfällig. Särskild hänsyn ska tas till personer som är något känsligare än normalt, till exempel allergiker.

Piteå kommun

Sammanträdesprotokoll

69 (85)

Miljö- och tillsynsnämnden

Datum 2025-01-17

§ 22 Föreläggande om att vidta åtgärder gällande städning på Lyckobackens förskola

Diariernr 24MTN77

Beslut

Miljö- och tillsynsnämnden beslutar att förelägga Lyckobackens Förskola Ekonomisk förening med organisationsnummer 769607–2292 att vidta följande åtgärder för Lyckobackens förskola:

1. Upprätta och införa rutiner så att lokaler som används stadigvarande av barn, som till exempel lekrum, grupprum, vilorum och korridorer städas varje dag som verksamhet bedrivs i lokalerna. Städningen ska omfatta följande:
  - a. Daglig rengöring av golv.
  - b. Daglig rengöring av lättåtkomliga ytor, som till exempel bord, stolar, bänkar, hyllor och fönsterbrädor.
  - c. Daglig dammsugning av stoppade möbler med tygklädsel.
  - d. Daglig dammsugning av mattor.
  - e. Daglig rengöring av ytor som man ofta tar i med händerna, som till exempel dörrhandtag och strömbrytare.
2. Upprätta och införa rutiner så att belamrade ytor i lokaler som används stadigvarande av barn städas med ett sådant intervall att damm inte ansamlas.
3. Upprätta och införa rutiner så att gymnastikmattor och liknande inredning, rengörs minst två gånger per år.

Åtgärder för att uppfylla punkterna 1–3 ska vara vidtagna och skriftligen redovisade till Miljö- och tillsynsnämnden senast den 27 februari 2026. Redovisningen ska innehålla uppgifter om ansvarig för städningen och när den utförs.

Ärendebeskrivning

Avdelningen Miljö- och hälsoskydd har under år 2024 utfört tillsyn på samtliga förskolor i Piteå kommun. Syftet med tillsynen var att kontrollera att verksamheten har bra rutiner för städning för att säkerställa att människors hälsa inte utsätts för olägenhet. Förskolorna har besökts vid ett tillfälle för att bedöma om den städning som utförts på förskolan är tillräcklig. Tillsynsbesöket genomfördes obokat utan att veta om städning nyss genomförts eller inte. Vid besöket kontrollerades inte samtliga av förskolans lokaler utan ett urval av lokalerna. Till stöd för bedömningen ligger Miljöbalken och Folkhälsomyndighetens allmänna råd om städning i skolor, förskolor, fritidshem och öppen fritidsverksamhet. Frekvensen för städning bör anpassas till den belastning som lokalerna utsätts för av barn, personal och verksamhet. Lokaler för

barn och unga bör städas på sådant sätt att damm inte ansamlas. Mer information om städning i förskolor finns i bilaga.

Tillsynsbesöket på Lyckobackens förskola skedde den 12 mars 2024. Ett uppföljande besök skedde den 4 juni 2024 för att kontrollera om de brister som noterats åtgärdats. Vid besöket skulle storstädning påbörjas, städningen bedömdes inte. Rengöring av idrottsmadrass hade skett. Vid tillsynen kontrollerades följande punkter utan anmärkning, städning av:

- Hygienutrymmen
- Dekorationer

De punkter som kontrollerats utan avvikelser tas inte upp i detta föreläggande. Den städning som hade utförts vid tillsynstillfället var tillräcklig, inga krav på åtgärder ställs. Det är upp till verksamheten att se till så att den städning som utförs på skolor är minst enligt de intervall som anges i de allmänna råden.

Följande punkter kontrollerades med anmärkning, städning av:

- Lättåtkomliga ytor
- Belamrade ytor
- Stoppade möbler, mattor och andra textilier
- Storstädning

Lättåtkomliga ytor

Exempel på lättåtkomliga ytor är t.ex. golv, bord, bänkar, stolar, stoppade möbler och mattor, samt ytor som man ofta tar i med händerna, som t.ex. handtag och lysknappar. Vid tillsynstillfället har det dokumenterats bristande städning av golv, hyllor och andra lättåtkomliga ytor. Golv var även fläckiga och i behov av städning med våt metod. Intervall för städning av dessa ytor bör anpassas till Folkhälsomyndighetens allmänna råd om städning, daglig städning.

Belamrade ytor

Till belamrade ytor räknas horisontella ytor med exempelvis inredning och utbildningsmaterial. Denna typ av yta bör begränsas och förvaras i stängbara skåp. Vid tillsynstillfället har det noterats damm på belamrade ytor på både golv och i hyllor. Gymnastikmadrasser, storstädning, stoppade möbler Bör tvättas med ett intervall om minst två gånger per år enligt råden om storstädning. Vid tillsynstillfället var madrassen och liknande inredning mycket smutsiga. Efter tillsynsbesöket skickades en inspektionsrapport till rektor. I inspektionsrapporten kommunicerades föreläggande om att åtgärda bristande städning.

Motivering

Avdelningen Miljö- och hälsoskydd bedömer därmed att städningen på förskolan har sådana brister så att det kan innebära en risk för olägenhet för människors hälsa. Det är därför befogat att besluta om ett föreläggande med krav på åtgärder för att städningen ska förbättras. Städintervallen utökas så att synligt damm och smuts på öppna ytor och i hörn och mer svåråtkomliga utrymmen där barn vistas mer än tillfälligt inte förekommer. Avdelningen Miljö- och hälsoskydd bedömer att förskolan inte har en sådan begränsad belastning att det finns skäl att göra undantag från rekommendationerna om daglig städning och återkommande storstädning.

Lyckobackens Förskola Ekonomisk förening har ansvaret för att se till att städningen utförs i tillräcklig omfattning. Det är viktigt att inomhusmiljön är bra även för barn som är känsligare än normalt, t.ex. allergiker. Kostnaden för att ändra rutinerna är rimlig i förhållande till hälsoytan för barnen. Barn tillbringar en stor del av sin tid i förskolan. Inomhus- och utomhusmiljö är därför viktig för barnens hälsa och välbefinnande. Barn kan oftast inte heller välja sin vistelsemiljö, utan är beroende av att vuxna säkerställer att miljön i förskolan är bra och inte påverkar barnens hälsa negativt. Det är av särskilt stor betydelse att värna om miljöer som barn vistas i eftersom de är att betrakta som en extra känslig grupp. Försiktighetsprincipen i 2 kap. 3 § miljöbalken ska därför alltid tillämpas. Sammanfattningsvis, med hänsyn till barnens hälsa och den höga förekomsten av allergier och astma bland barn och ungdomar idag, att det är en rimlig skyddsåtgärd med enligt 2 kap. 3 och 7 §§ miljöbalken att förskolans städintervall ska uppfylla ställda krav i detta beslut som baseras på rekommendationerna i det allmänna rådet. Försiktighetsprincipen i miljöbalken ska tillämpas.

Lagstöd

Enligt miljöbalken 26 kap. 9 § får en tillsynsmyndighet meddela de förelägganden och förbud som behövs i ett enskilt fall för att balken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska efterlevas. Mer ingripande åtgärder än vad som behövs i det enskilda fallet får inte tillgripas.

Enligt miljöbalkens 2 kap. 2 § ska alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till verksamhetens eller åtgärdens art och omfattning för att skydda människors hälsa och miljön mot skada eller olägenhet.

I miljöbalken 2 kap. 3 § anges att alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet ska utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att

verksamheten medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. I samma syfte ska vid yrkesmässig verksamhet bästa möjliga teknik användas. Dessa försiktighetsmått ska vidtas så snart det finns skäl att anta att en verksamhet kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

I miljöbalken 2 kap. 7 § anges att kraven på hänsyn enligt 2 kap. 6 §§ gäller i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning ska särskilt beaktas nyttan av skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder.

Enligt miljöbalken 9 kap. 9 § ska lokaler för allmänna ändamål, t ex förskolor, brukas på ett sådant sätt att olägenhet för människors hälsa inte uppkommer. Ägare eller nyttjanderättshavare till berörd egendom ska vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att hindra uppkomsten av eller undanröja olägenheter för människors hälsa. Med olägenhet för människors hälsa avses enligt miljöbalken 9 kap. 3 § en störning som enligt medicinsk eller hygienisk bedömning kan påverka hälsan menligt och som inte är ringa eller helt tillfällig. Särskild hänsyn ska tas till personer som är något känsligare än normalt, till exempel allergiker.

§ 23 Föreläggande om att vidta åtgärder gällande städning på kommunala förskolor

Diari nr 24MTN78

Beslut

Miljö- och tillsynsnämnden beslutar att förelägga Barn- och utbildningsnämnden, Piteå kommun med organisationsnummer 212000– 2759 att vidta följande åtgärder för kommunala förskolor:

1. Upprätta och införa rutiner så att lokaler som används stadigvarande av barn, som till exempel lekrum, grupprum, vilorum och korridorer städas varje dag som verksamhet bedrivs i lokalerna. Städningen ska omfatta följande:
  - a. Daglig dammsugning av stoppade möbler med tygklädsel.
  - b. Daglig dammsugning av mattor.
2. Upprätta och införa rutiner så att belamrade ytor samt dekorationer i lokaler som används stadigvarande av barn städas med ett sådant intervall att damm inte ansamlas.

Åtgärder för att uppfylla punkterna 1–2 ska vara vidtagna och skriftligen redovisade till Miljö- och tillsynsnämnden senast den 27 februari 2026. Redovisningen ska innehålla uppgifter om ansvarig för städningen och när den utförs.

Ärendebeskrivning

Avdelningen Miljö- och hälsoskydd har under år 2024 utfört tillsyn på samtliga kommunala förskolor i Piteå kommun. Syftet med tillsynen var att kontrollera att verksamheten har bra rutiner för städning för att säkerställa att människors hälsa inte utsätts för olägenhet. Förskolorna har besökts vid ett tillfälle för att bedöma om den städning som utförts på förskolan är tillräcklig. Tillsynsbesöket genomfördes obokat utan att veta om städning nyss genomförts eller inte. Vid besöket kontrollerades inte samtliga av förskolans lokaler utan ett urval av lokalerna. Till stöd för bedömningen ligger Miljöbalken och Folkhälsomyndighetens allmänna råd om städning i skolor, förskolor, fritidshem och öppen fritidsverksamhet. Frekvensen för städning bör anpassas till den belastning som lokalerna utsätts för av barn, personal och verksamhet. Lokaler för barn och unga bör städas på sådant sätt att damm inte ansamlas. Mer information om städning i förskolor finns i bilaga. De kommunala förskolor som besökts listas i tabellen nedan. Förskolor har efter tillsynsbesöket mottagit en inspektionsrapport som skickats till rektor, förskolechef och städchef. I inspektionsrapporten kommunicerades föreläggande om att åtgärda bristande städning.

Alterdalens Förskola	Gripens Förskola	Myrans Förskola	Rosviks Förskola	Tallåsens Förskola
Ankarets Förskola	Hedda förskola	Norrby Förskola	Rönnens Förskola	Trädgårdens Förskola
Bergsvikens Förskola	Hummerstigens Förskola	Norrfjärdens Förskola	Sjulsmarks Förskola	Viljans förskola
Björklunda Förskola	Jävre Förskola	Ostronstigens Förskola	Skogens förskola	Ängens Förskola
Blåsmarks förskola	Klubbgårdets Förskola	Pilens Förskola	Solbacka Förskola	Ängshumlans förskola
Böle förskola	Kullens Förskola	Pitholms förskola	Strömnäsbackens förskola	
Fagottens Förskola	Lillpite Förskola	Roknäs Förskola	Svensby Förskola/pyret	

Gemensamt för kommunala förskolor gällande städning är att de alla följer kommunens städplan samt har liknande rutiner i sin egenkontroll för den städning som ska utföras men inte ingår i städplanen. Exempel på sådan städning är exempelvis dammsugning och rengöring av textilier samt städning av belamrade ytor. Vid tillsynen kontrollerades följande punkter utan anmärkning, städning av:

- Hygienutrymmen
- Storstädning
- Lättåtkomliga ytor

De punkter som kontrollerats utan avvikelser tas inte upp i detta föreläggande. Den städning som hade utförts vid tillsynstillfället var tillräcklig, inga krav på åtgärder ställs. Det är upp till verksamheten att se till så att den städning som utförs på skolor är minst enligt de intervall som anges i de allmänna råden.

Följande punkter kontrollerades med anmärkning, städning av:

- Stoppade möbler, mattor och andra textilier
- Belamrade ytor

- Dekorationer

Textila möbler och mattor

Vid tillsynstillfället har det dokumenterats brister inom dessa områden, intervallet för städning av dessa ytor bör anpassas till Folkhälsomyndighetens allmänna råd om städning, daglig städning. Textilier som soffor och mattor är ofta smutsiga, sandiga och dammiga. Flera av textilierna är i behov av utbyte till soffor och mattor anpassade för förskoleverksamhet. Det ska vara lätta att rengöra och tåla den belastning som de utsätts av.

Belamrade ytor och dekorationer

Till belamrade ytor räknas horisontella ytor med exempelvis inredning, leksaker och utbildningsmaterial. Denna typ av yta bör begränsas och förvaras i stängbara skåp. Vid tillsynstillfället har det noterats damm på både belamrade ytor och dekorationer.

Motivering

Avdelningen Miljö- och hälsoskydd bedömer därmed att städningen på förskolorna har sådana brister så att det kan innebära en risk för olägenhet för människors hälsa. Det är därför befogat att besluta om ett föreläggande med krav på åtgärder för att städningen ska förbättras. Städintervallen utökas så att synligt damm och smuts på öppna ytor och i hörn och mer svåråtkomliga utrymmen där barn vistas mer än tillfälligt inte förekommer. Vid tillsyn konstaterades även att städfrekvensen i förskolornas städplaner och egenkontroll är lägre än vad som rekommenderas av Folkhälsomyndigheten och att städintervallen därmed behöver utökas. Avdelningen för Miljö- och hälsoskydd bedömer att förskolorna inte har en sådan begränsad belastning att det finns skäl att göra undantag från rekommendationerna om daglig städning och återkommande storstädning. Vissa förskolor kan vara i behov av högre intervall då belastningen är hög. Barn- och utbildningsnämnden har ansvaret för att se till att städningen utförs i tillräcklig omfattning. Det är viktigt att inomhusmiljön är bra även för barn som är känsligare än normalt, t.ex. allergiker. Kostnaden för att ändra rutinerna är rimlig i förhållande till hälsonyttan för barnen. Barn tillbringar en stor del av sin tid i förskolan. Inomhus- och utomhusmiljö är därför viktig för barnens hälsa och välbefinnande. Barn kan oftast inte heller välja sin vistelsemiljö, utan är beroende av att vuxna säkerställer att miljön i förskolan är bra och inte påverkar barnens hälsa negativt. Det är av särskilt stor betydelse att värna om miljöer som barn vistas i eftersom de är att betrakta som en extra känslig grupp. Försiktighetsprincipen i 2 kap. 3 § miljöbalken ska därför alltid tillämpas. Sammanfattningsvis, med hänsyn till barnens hälsa och den höga förekomsten av allergier och astma bland barn och ungdomar idag, att det är en rimlig skyddsåtgärd med enligt 2 kap. 3 och 7 §§

miljöbalken att förskolans städintervall ska uppfylla ställda krav i detta beslut som baseras på rekommendationerna i det allmänna rådet. Försiktighetsprincipen i miljöbalken ska tillämpas.

Lagstöd

Enligt miljöbalken 26 kap. 9 § får en tillsynsmyndighet meddela de förelägganden och förbud som behövs i ett enskilt fall för att balken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska efterlevas. Mer ingripande åtgärder än vad som behövs i det enskilda fallet får inte tillgripas.

Enligt miljöbalkens 2 kap. 2 § ska alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till verksamhetens eller åtgärdens art och omfattning för att skydda människors hälsa och miljön mot skada eller olägenhet.

I miljöbalken 2 kap. 3 § anges att alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet ska utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. I samma syfte ska vid yrkesmässig verksamhet bästa möjliga teknik användas. Dessa försiktighetsmått ska vidtas så snart det finns skäl att anta att en verksamhet kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

I miljöbalken 2 kap. 7 § anges att kraven på hänsyn enligt 2 kap. 6 §§ gäller i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning ska särskilt beaktas nyttan av skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder.

Enligt miljöbalken 9 kap. 9 § ska lokaler för allmänna ändamål, t ex förskolor, brukas på ett sådant sätt att olägenhet för människors hälsa inte uppkommer. Ägare eller nyttjanderättshavare till berörd egendom ska vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att hindra uppkomsten av eller undanröja olägenheter för människors hälsa. Med olägenhet för människors hälsa avses enligt miljöbalken 9 kap. 3 § en störning som enligt medicinsk eller hygienisk bedömning kan påverka hälsan menligt och som inte är ringa eller helt tillfällig. Särskild hänsyn ska tas till personer som är något känsligare än normalt, till exempel allergiker.

§ 24 Svar på remiss om detaljplan för del av fastigheten Stadsön 2:1 för handelsområde Lomtjärn

Diarienumr 25MTN10

Beslut

Miljö- och tillsynsnämnden avstyrker detaljplan för del av Stadsön 2:1, Handelsområde Lomtjärn i Piteå kommun.

Ärendebeskrivning

Samhällsbyggnadsnämnden har arbetat med detaljplanen för Handelsområde Lomtjärn sedan sommaren 2023. Syftet med detaljplanen är att tillskapa byggrätter för handel och centrumfunktioner med goda förbindelser till E4:an, samt gång- och cykelstråket mellan Piteå stadscentra och Öjebyn. Detaljplanen möjliggör det verksamhetsområde som pekas ut i den fördjupade översiktsplanen för Öjebyn.

Detaljplanen ska förhålla sig till riksintresset för kommande järnväg, Norrbotniabanan, samt områdets natur- och kulturvärden. Risk för bullerpåverkan på omkringliggande bostäder har undersökts. Likaså har planens påverkan på luftkvaliteten i Piteå undersökts. I båda fallen kan det konstateras att det är låg risk för att människors hälsa påverkas negativt. Det har skett ett samråd med Länsstyrelsen gällande om planen medför en betydande miljöpåverkan. Länsstyrelsen menade i sitt yttrande 2023-11-15 att risken för en betydande miljöpåverkan inte kan uteslutas, enligt de kriterier som listas i 5 § miljöbedömningsförordningen. Som skäl för sitt yttrande framförde Länsstyrelsen planens påverkan på naturmiljö och friluftsliv. Länsstyrelsen ansåg att påverkan på områdets höga naturvärden och sociala värden behövde utredas noggrant och att en strategisk miljöbedömning behövde genomföras där alternativa lokaliseringar och konsekvenser utreds. De menade också att en alternativ utformning och disponering av planområdet behövde utredas. Utöver det saknade Länsstyrelsen kommunens bedömning i samrådsunderlaget vid den tidpunkten gällande 5 § punkt 1 c miljöbedömningsförordningen: ”Vid en undersökning enligt 6 kap. 6 § miljöbalken ska identifieringen av omständigheter som i det enskilda fallet talar för eller emot en betydande miljöpåverkan utgå ifrån i vilken utsträckning planen, programmet eller ändringen har betydelse för att främja en hållbar utveckling eller för integreringen av miljöaspekter i övrigt.” Med det menade Länsstyrelsen att externhandelsområden kan antas medföra negativ påverkan på centrumhandels utveckling, ökad trafikbelastning och bilberoende och den sociala hållbarhetsaspekten eftersom centrumhandel oftast är mer tillgänglig där kollektivtrafiken utgör ett nav och knutpunkt.

Både kommunen och ett konsultföretag har genomfört en naturvärdesinventering. Det finns höga naturvärden i området. Både rödlistade arter, 200 åriga tallar och blandad lövskog med mycket död ved. Området utgör också en viktig del i en grön korridor mellan Svensbyfjärden och Grisberget främjar biologisk mångfald i Piteå, det framkommer inte av konsulternas rapport. Lomtjärnen är också en välbesökt fågelsjö för rastande fåglar. Det har också gjorts en dagvattenutredning, den första 2024-03-08. I det första yttrandet nämnden gjorde påpekades att den dagvattenutredning som gjorts hade räknat på 1-2 års regn – vilket är för lågt vanligen baseras utredningar på ett 10 års regn. Det framgick inte heller om Trafikverket har gått med på att deras dagvattentrumma under Sundsgatan får användas eller vilken dimension den har. En ny dagvattenutredning daterad 2024-05-24 har presenterats i samrådsskedet.

Motivering

De huvudsakliga skälen till att nämnden avstyrker planen är påverkan på naturmiljön, ett bristande underlag för hur dagvatten ska lösas, samt områdets tillgänglighet för andra trafikslag än biltrafik. Nedan beskrivs varje skäl lite närmare.

Påverkan på naturmiljön

Länsstyrelsen påpekade i sitt yttrande från samrådet 2024-11-15 att vattenmiljöer som inte omfattas av miljö kvalitetsnormer ingår fullt ut i myndigheternas miljömåls- och åtgärdsarbete och omfattas av samma grundläggande skydd enligt de allmänna hänsynsreglerna och hushållningsbestämmelserna i 2–4 kapitlet miljöbalken. Det innebär att även lokal påverkan på areellt sett mindre vattenområden och tillhörande ekosystem måste beaktas. I planbeskrivningen framkommer ingen bedömning av hur Lomtjärn kommer att påverkas trots att tjärnen har både ett hög socialt värde i utvecklingsområdet för natur Södra lomtjärn och ett högt värde för naturmiljön. Det är en häckningsplats för skrattmåsar som är upptagen på artdatabankens lista för hotade arter. Även sångsvanar häckar i Lomtjärnen. Norra Lomtjärn är idag också en del av ett grönt stråk som binder samman strandpromenaden längs Svensbyfjärden med Grisbergets friluftsområde, det gör det möjligt för spridning av arter och är ett positivt bidrag till den biologiska mångfalden i centrala Piteå. Varken i planbeskrivningen eller utredningarna har det beskrivits hur de negativa miljöeffekterna kan lindras. Det har bara konstaterats att de finns och att de kan avvaras. De markområden som förblir i kommunal ägo skulle exempelvis kunna användas till att bidra med gröna inslag. De skulle till och med användas för att bevara delar av de naturvärden som påträffats i området. Men planbeskrivningen saknar alla sådana perspektiv. Den effekt som skulle uppstå om planen genomförs i sin nuvarande form bedömer miljö- och hälsoskyddsavdelningen utgöra en betydande miljöpåverkan.

Dagvatten

I den senaste dagvattenutredningen framgår att konsulterna fått i uppdrag att räkna på ett 1- till 2-års regn. Miljö- och tillsynsnämnden har alltså inte fått någon respons på sitt tidigare yttrande och anser att man inte tagit rekommendationerna i P110 i beaktande. På grund av att man valt att räkna på så låg intensitet kommer dagvattenanläggningarnas kapacitet fort att överskridas vid mer större regn. Det är inte beskrivet vilka risker ett regn större än ett 1-2 års regn skulle medföra och hur dessa förebyggs. I dagvattenutredningen framgår fortfarande inte några dimensioner på dagvattentrummorna nedströms planområdet. Mest anmärkningsvärt är att det fortfarande inte är känt hur stor kapacitet trumman under Sundsgatan har. Allt dagvatten från området kommer att passera där. E4 utgör ett riksintresse och behöver skyddas från påverkan. Det är heller inte klarlagt om Trafikverket har gått med på att trumman används för dagvattenhanteringen från området. Det är även oklart om fördröjningsvolymen beräknats med eller utan klimatfaktor. Höjder på området är inte heller tydligt redovisade. Då är det svårt att bedöma om de ytor som avsatts i plankartan räcker för att både rena och fördröja dagvatten innan det når Lomtjärn. Förorenat dagvatten kommer att uppstå under byggtiden. I planbestämmelserna finns det inte angivet att dagvattenreningen behöver finnas på plats först. En sådan bestämmelse skulle innebära att bygglov inte kan beviljas innan dagvattenreningen finns på plats. Det är en nödvändig åtgärd för att skydda Lomtjärn. Sammanfattningsvis bedömer Miljö- och hälsoskyddsavdelningen att det är så många oklarheter att planen inte kan antas innan utredningen är tillräcklig.

Tillgänglighet, hållbarhet och stadsintegrering

Ett perspektiv som saknas i planbeskrivningen är hållbarhetsaspekterna av planen. Det är väl belagt att det finns utmaningar med externa handelsområden. Ur ett hållbarhetsperspektiv är det svårt att förbise att handelsområden av denna typ baseras på bilburna kunder. Planering för att uppnå miljömålet "En god bebyggd miljö" innebär bland annat att planera för tätare, funktionsblandade städer som ger en god vardagsmiljö för medborgarna. Med en god vardagsmiljö menas till exempel att vardagsmiljön utformas så att behovet av långa dagliga transporter till handel och service minskar. Förutsättningarna för kollektivtrafik och säkra gång- och cykelresor behöver öka för att nå miljömålet. Det finns goda förutsättningar för att åstadkomma detta i planområdet eftersom planen kommer att "binda samman" Öjebyn med centrum. Men för att planen ska vara så hållbar som möjligt för nuvarande och framtida generationer behöver utformningen förbättras. Till exempel behöver det skrivas ut i plankartan var gång- och cykelvägar ska vara. För att minska behovet av långa dagliga transporter till handel och service kan det behövas en nordlig entré till området för gång- och cykeltrafikanter. Den del av Hammarvägen som tidigare var

Nygatan skulle kunna bli en gång- och cykelbro över till Annelund. En sådan skulle dels göra området mer tillgängligt för boende på Annelund och Djupviken. Det skulle också och underlätta rörelse från Grisbergets friluftsområde till Lomtjärns naturområde. Speciellt om en övergång mellan norra och södra Lomtjärn skulle skapas. Att inte planera för en hållbar utveckling strider mot miljöbalkens portalparagraf (1§ 1 kap Miljöbalken). Miljö- och hälsoskyddsavdelningen bedömer att avvikelsen är så stor att planen bör avstyrkas i sin nuvarande utformning.

Beslutsunderlag

- Plankarta
- Planbeskrivning
- Dagvattenutredning Lomtjärn 2024-09-30

§ 25 Redovisning av delegationsbeslut

Beslut

Miljö- och tillsynsnämnden godkänner redovisningen av delegationsbeslut.

Ärendebeskrivning

Avdelningen Miljö- och hälsoskydd redovisar beslut som fattats med stöd av Miljö- och tillsynsnämndens delegationsbestämmelser.

Delegationsbeslut

- Delegationsbeslut Miljö- och tillsynsnämnden från Ecos 2024-11-19 - 2025-01-08
(*dnr 25MTN5-1*)
- Delegationsbeslut Miljö- och tillsynsnämnden från Alk-T 2024-11-16 - 2024-12-30
(*dnr 25MTN5-2*)

§ 26 Redovisning av anmälda handlingar

Beslut

Miljö- och tillsynsnämnden tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Samhällsbyggnad redovisar delgivningar som information, protokoll, beslut från andra myndigheter, kurser och konferenser m.m. för Miljö- och tillsynsnämnden.

Anmälda handlingar

- Kommunfullmäktige 2024-11-25 § 250 Policy för samverkan med andra kommuner(*dnr 24MTN6-79*)
- Policy för samverkan med andra kommuner(*dnr 24MTN6-80*)
- Kommunfullmäktige 2024-11-25 § 252 Riktlinjer för gåvor och sponsring till kommunen(*dnr 24MTN6-81*)
- Riktlinjer för gåvor och sponsring till kommunen(*dnr 24MTN6-82*)
- Kommunfullmäktige 2024-11-26 § 298 Månadsbokslut oktober 2024 samt helårsprognos(*dnr 24MTN6-83*)
- Månadsrapport oktober 2024(*dnr 24MTN6-84*)
- Delegationsbeslut 2024-11-29 Finansriktlinjer - revidering, delegat Kommunstyrelsens ordförande(*dnr 24MTN6-85*)
- Kommunstyrelsen 2024-11-26 § 299 Finansriktlinjer - revidering(*dnr 24MTN6-86*)
- Finansriktlinjer(*dnr 24MTN6-87*)
- Delegationsbeslut 2024-12-03 Anvisning för arbete mot alkohol, droger och spel om pengar, delegat kommunchef(*dnr 24MTN6-88*)
- Anvisning alkohol, droger och spel om pengar(*dnr 24MTN6-89*)
- Energiöversikt Piteå kommun, framtagen 2024 av Energikontor Norr (*dnr 24MTN6-90*)
- Faktaskrift dricksvatten från små dricksvattenanläggningar för privat bruk från Livsmedelsverket, daterad 2024-11-28(*dnr 24MTN6-91*)
- Kommunfullmäktige 2024-11-25 § 267 Avsägelse och fyllnadsval av ersättare (KD) - Miljö- och tillsynsnämnden 2023-2026(*dnr 22MTN34-6*)
- Kommunfullmäktige 2024-12-16 § 279 Taxa för tillsyn av avfall från fritidsbåtar - revidering(*dnr 23MTN28-10*)
- Taxa för tillsyn av avfall från fritidsbåtar(*dnr 23MTN28-11*)

- Delegationsbeslut 2024-12-03 Revidering anvisning för kravverksamhet - Delegat Kommunchef(*dnr 24MTN6-92*)
- Anvisning för kravverksamhet(*dnr 24MTN6-93*)
- Kommunfullmäktige 2024-12-16 § 274 Finanspolicy - revidering(*dnr 24MTN6-94*)
- Finanspolicy(*dnr 24MTN6-95*)
- Kommunfullmäktige 2024-12-16 § 275 Riktlinjer för God ekonomisk hushållning(*dnr 24MTN6-96*)
- Riktlinjer för god ekonomisk hushållning, resultatutjämningsreserv och reservfond(*dnr 24MTN6-97*)
- Kommunfullmäktige 2024-12-16 § 277 Reglemente för styrelsen och nämnder(*dnr 24MTN6-98*)
- Reglemente för styrelsen och nämndern(*dnr 24MTN6-99*)
- Rapport från Länsstyrelsen Regional årlig uppföljning av miljömålen - Norrbotten år 2024 (*dnr 24MTN6-100*)

§ 27 Av ledamöter väckta ärenden

Diariernr 25MTN7

Beslut

Inga ärenden väcks.

Ärendebeskrivning

Enligt 4 kap. 20 § kommunallagen (2017:725) får varje ledamot i en nämnd väcka ärenden.

Ledamöter i en nämnd har, antingen ensamma eller flera tillsammans, rätt att väcka ärenden i nämnden. Rätten att väcka ärenden avser endast den nämnd som ledamoten tjänstgör i och innebär inte en rätt att få ärendet avgjort vid det sammanträde då ärendet väcks.